18 YAŞINDAN KÜÇÜKLER İÇİN ÖZEL MAHKEMELER GEREKLİ Mİ?

Anayasamızın Hak Arama Hürriyeti ile ilgili 35. maddesi der ki; «Herkes, meşru bütün yollardan ve vasıtalardan yararlanmak suretiyle yargı mercileri önünde davalı veya davacı olarak, iddia ve savunma hakkına sahiptir». Ve bu maddeyi izleyen Kanuni yargı yolu ile ilgili 32. madde ise, «hiçkimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka merci önünde yargılanamaz» şeklindedir.

Anayasamızın her ne kadar 35. maddesine başlarken «herkes» sözcüğünü kullanmışsa da, ülkemiz çocukları ve 18 yaşından küçük gençleri bu maddeden yeterince yararlanamamaktadırlar. Çünkü, ülkemizde bütün mahkemeler, yetişkinleri gözeterek oluşturulmuştur ve bu mahkemeler oluşturulurken çocuklar, gençler gözetilmemiştir.

Çocuklar, 18 yaşından küçük gençler, davalı veya davacı olarak bu mahkemelere başvurduklarında sonuç nasıl olacaktır?

Ülkemiz çocukları, gençleri hangi mahkemelere tâbidirler, çocukların tabi oldukları mahkemeler nerelerdedir?

Çocukların, büyüklerin yargılandıkları mahkemelerde yargılanmaları nasıl sonuçlar getirir?

Toplumsal düzensizlikler ve haksızlıklar sonucu, kendisiyle yeterince ilgilenilmediğinden suça itilen çocuklar, gençler, normal mahkemelerde, yetişkin insanlara uygulanan yasalarla yargılandıkları zaman, ezilmişlikleri, toplumun sillesini yemişlikleri bir kez daha vurgulanmaktadır. Böylece suçlu çocuk, suçlu genç, topluma kazanılmak yerine, yarının suçlu insanına dönüşmektedir.

18 yaşından küçük «suçluları» yargılamak üzere çocuk mahkemelerinin kurulması toplumun sağlığı açısından bir zorunluluktur. Bu konuda, Türkiye'de hukukçulara, gençlik ve kadın derneklerine, öğretmen ve eğitimcilere büyük görevler düşmektedir.

Öte yandan çocuklar da toplumdan ve kişilerden şikâyetçi olup haklarını arayamazlar mı?

Çocuklara, hakları olan eğitim olanakları tanınmalı; gerekli sağlık koşulları ve dengeli beslenmeleri sağlanmalı; çocuklar, küçük yaşta ve yaşına uygun olmayan işlerde çalıştırılmamalı; çalışan ve çalışmayan çocuklara sosyal güvenlik sağlanmalıdır. Ancak, yaşadığımız toplumda sağlıklı kuşaklar yetiştirmek için gerekli bu koşullar gereği gibi yerine getirilmediğinde veya çiğnendiğinde, çocuklar bu haklarını hangi yasalarla ve hangi hukuksal makama başvurarak arayacaklardır?

Bugüne kadar üzerine gidilmemiş bir konu olarak kalan çocuk hukuku ve çocuk mahkemelerinin görevleri son derece önemlidir. Artık ülkemizde bu konunun üzerine gidilme zamanı gelmiş de, geçmektedir bile...

1979 Dünya Çocuk Yılında, ülkemiz çocukları, çiğnenen haklarını kendi yasalarına göre, kendilerine ait mahkemelerde arama olanağı bulurken; gerektiği gibi eğitilemeyen, sağlığına önem verilmeyen, beslenemeyen ve bu toplumun düzensizlikleri sonucu suça yöneltilen çocuklar da kendi mahkemelerinde yargılanma olanağı bulabilmelidirler.

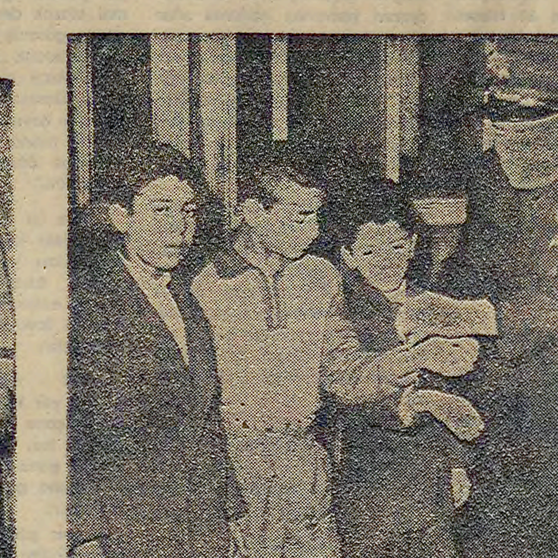

SUÇLU OLAN BU ÇOCUKLAR MI, YOKSA DÜZEN Mİ?

Politika'da gençlik

İşsizlik gençliğin yazgısı olmamalı

★ GÜNÜMÜZDE İŞSİZLİK, KAPİTALİST ÜLKELERDE ÇEŞİTLİ ÇEHRELERLE BERABERİNDE ÇEŞİTLİ SORUNLAR GETİREREK YAYGINLAŞMAKTA. ÖRNEĞİN ABD'DE İŞSİZLİK İLE IRK AYRIMI İÇİÇEDİR. FEDERAL ALMANYA'DA «BERUFSVERBOTE» DENİLEN MESLEK YASAKLARI YÜZÜNDEN, İŞSİZLİK HELE GENÇLER ARASINDA YENİ BİR GÖRÜNÜM KAZANMAKTADIR.

İşsizlik bir hastalık. Neyin hastalığı? Asalak, kokuşmuş, can çekişen, sömürüye dayanan bir toplum sisteminin hastalığı ve kanıtı.

ABD'de, 1976'da 9 milyon; 1977 ortalarında 12 milyon işsiz vardı. AET ülkelerinde, 1976'da 2 milyon ve 1977 ortalarında 6 milyon işsiz olduğu biliniyor. Geçtiğimiz günlerde Avrupa'da 40 milyon kişinin katıldığı işsizliği protesto eylemi, ilerici güçlerin, işsizliğe karşı verdikleri çetin bir savaşımın son kanıtlarından biri.

İşsizlik sorununun sivri ucu ise gençliğe yönelik. İşsizlerin en büyük bir bölümünü gençler meydana getiriyor.

Ülkemizde de, açık işsiz sayısının 4 milyonu aştığı biliniyor. Bu dört milyon arasında yüzbinlerce de genç var.

İŞSİZLİK FAŞİZME YATAKLIK EDER

Ünlü nazilerden Goering'in bir sözü iyi bilinir. Goering «Almanya'da işsizlik olmasaydı, gözüpek sabıkalılar olmasaydı, başarılı olamazdık» demişti. Bilinen ve gözlenen gerçek, kapitalist ülkelerde işsizliğin büyümesiyle birlikte faşizmin ve neo-faşizmin denilen, faşizmin yeni, çağdaş biçimlerinin de yaygınlaştığıdır. İşsizliğin gerçek yaratıcıları olan tekeller, kapitalist sistemin bunalımını, kitlelerin gözünden saklamalı, kendi yarattıkları canavardan korunmak için, işsiz kitlelerin dikkatini temel sorunlardan başka yerlere kaydırma çabasına girişmekte ve faşizmi canlandırarak toplumsal patlamalara faşizm yoluyla engel olmayı deniyorlar. İşsizler kitlesi, böylece faşizme kitle tabanı yapılıyor; işsizler, özellikle de genç işsizler, umutsuzluk, boşluk içinde faşist gruplara, faşist saldırgan ve katil ekiplerine katılıyorlar.

Günümüzde işsizlik, kapitalist ülkelerde çeşitli çehrelerle beraberinde çeşitli sorunlar getirerek yaygınlaşmakta. Örneğin ABD'de işsizlik ile ırk ayrımı içiçedir. En yüksek işsizlik oranı zenciler arasındadır. İlk işten çıkarılan ve en son işe alınanlar zencilerdir. Ve işe girebildikleri anda da zenciler, aynı işte çalışan beyazlardan yüzde 40 civarında daha düşük ücret alırlar.

Federal Almanya'da «Berufsverbote» denilen meslek yasakları yüzünden, işsizlik, hele gençler arasında yeni bir görünüm kazanmaktadır. Kişilere meslek yasağı, yani bir çeşit önemli işlerde, memuriyette, v.s. çalışma yasağı, siyasal inançları yüzünden konulmakta, siyasal inançları egemen güçlerle uyuşmayanlar işsizliğe mahkûm edilmektedir. Son bir kaç yılda, Federal Almanya'da 200 bin kadar genç insan inançları yüzünden işten çıkartılmıştır. Aynı nedenle hiç işe alınmayanların sayısı bundan daha fazladır.

Dünya gençleri, en fazla kendilerini vuran işsizlik afetine karşı uluslararası gençlik örgütleriyle birlikte savaşım vermektedirler. Örneğin Federal Almanya'da meslek yasağı kurbanlarından Silvia Gingold'a gösterilen uluslararası dayanışma, bu savaşımı simgelemektedir.

TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLERİN DURUMU

Türkiye'de de genç işsizler sorunu, belki toplumun henüz tüm boyutlarıyla kavrayamadığı ama son derece yakıcı bir sorun. Genç işsizlere, bir de sürekli olarak işten atılma tehdit ve tehlikesiyle karşı karşıya bulunan genç işçileri katacak olursak, durumun önemini d[illegible] iyi kavramak mümkün.

Her nasılsa iş bulabilmiş gençlerimiz, patronların işyerlerinden işçi çıkartmayı düşündüklerinde, ilk akla gelenler oluyorlar. Nedeni açık.

Genç işçilerin tazminat tutarı çok düşük, genellikle kalifiye işçi olmadıklarından işten atılmaları üretim sürecini fazla etkilemiyor, sendikal hareketin ön saflarında yer alıp patronun hışmını üzerlerine çekiyorlar. Ve buna benzer çeşitli nedenler...

Bir de işsizliğin artmasının gençliğin yaşantısına getirdiği olumsuz sonuçlar var. Bu olumsuz sonuçları da kı[illegible]a şöyle saymak mümkün:

— Gençler arasında işsizl[illegible] artması, suç oranlarının da artmasına neden oluyor.

— Uzun süren bir işsizlik döneminden sonra gençler kendilerini toplum dışı, gereksiz kişiler gibi görmeye, bunun psikolojik bunalımını yaşamaya başlıyorlar. Bunalım, alkol alışkanlığını, uyuşturucu madde alışkanlığını getirebiliyor ve böylece toplumsal savaşımın da dışına düşebiliyorlar.

— İşsiz gençler, faşist çetelere yem oluyorlar. Türkiye'de faşist demagojinin en çok kırsal kesimlerden kentlere gelen işsiz gençler arasında yaygınlaşması, kendisine ortam bulması raslantı değil.

En önemlisi de, bunca ihtiyacı olan bir toplum, genç işgücünden yeterince yararlanamıyor; tam tersine, genç işgücünü olumsuz yönlere sürüklüyor.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda «Sosyal Devlet herkese iş bulmakla yükümlüdür» deniyor. Ama bir türlü yerine getirilemiyor bu yükümlülük. Çünkü işsizlik de, diğer birçok toplumsal hastalık gibi, bu bozuk, çürümüş sömürü düzeninin bir ürünü.

Kocaeli ilerici gençliğinden yükselen ses

"Haydi 1 Mayıs 78'e,,

Türkiye ilerici gençliği 1 Mayıslarda işçi sınıfının yanında onurlu yerini alacaktır

Türkiye ilerici gençliğinin yığın örgütü İGD' nin Ulusal çapta başlatmış olduğu «HAYDİ 1 MAYIS 78'e» Kampanyasını KOCAELİ bölgesinde KOCAELİ DEVRİMCİLER BİRLİĞİ (KDB) sürdürmektedir.

Konu ile ilgili olarak KDB Genel Sekreteri Faruk Gencer ile görüştük.

POLİTİKA: Sayın Faruk Gencer, Bu kampanyaya neden gerek gördünüz?

FARUK GENCER: İşçi sınıfının savaşım yolunda yürüyen KDB, Uluslararası işçi sınıfının BİRLİK-MÜCADELE-DAYANIŞMA günü olan 1 Mayıs'larda, Türkiye ilerici gençliğinin bir parçası olarak elbette ki onurlu yerini alacaktır. Çünkü işçi sınıfımızın savaşım cephesi olan UDC bu tür yığınsal çıkışlarla örgütlenip hayata geçecek, dünya proletaryası ile daha sıcak ve net bağlar böylece gerçekleşecektir. Proletarya Enternasyonalizminin somut bir örneği olan bu önemli güne katılımın daha örgütlü ve daha yığınsal olması için ilkeli bir örgütlenmenin gerekliliğine inanıyoruz. Bu amaçla kampanyayı başlattık.

POLİTİKA: Kampanyayı ne zaman ve nasıl başlattınız?

FARUK GENCER: Kampanyayı aldığımız kararlar doğrultusunda, 19 MART 1978 günü başlattık. Tüm üyelerimize duyuru şeklinde başlayan kampanyamız propaganda, ajitasyon ve eğitim çalışmalarının ağırlıkta olduğu bir biçimde sürmektedir.

POLİTİKA: Çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

FARUK GENCER: En yığınsal katılımı sağlama doğrultusunda kampanya süresince çalışmalarımızı şöyle sıralayabiliriz;

a — Demeçler yoluyla 1 Mayıs'ın anlam ve önemini halkımıza anlatma,

b — 1 Mayıs'la ilgili, slaytlı, filmli, senaryolu eğitim çalışmaları yapma,

c — «Haydi 1 Mayıs 78'e» konulu ödüllü bir kompozisyon yarışması düzenlemek,

d — Kahve toplantıları yapma.

e — KDB Haber Ajansı 1 MAYIS ÖZEL SAYISI ÇIKARMA,

f — 1 Mayıs içerikli bildiri hazırlama ve halka dağıtma,

g — Kollektif fedakârlık.

POLİTİKA: Örgütlenme çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

FARUK GENCER: Merkezi örgütlenme yapımız doğrultusunda şubelerimizle işyerlerinde, köylerde, mahalle ve semtlerde komiteler oluşturduk. 1 Mayıs'a örgütlü ve yığınsal katılım doğrultusunda bu komiteler vasıtasıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

POLİTİKA: Kampanyada 1 Mayıs'a katılımın ötesinde beklediğiniz kazanımlar var mıdır?

FARUK GENCER: Elbette ilk amacımız 1 Mayıs'ların anlam ve önemini halkımıza anlatmak ve bu doğrultuda Kocaeli İlerici Yurtsever Gençliği'nin 1 Mayıs'a en yığınsal ve örgütlü katılımını sağlamaktır.

İşçi sınıfımızın savaşım yöntemi olan bu tür yığınsal eylemlerde en aktif biçimde yerini alan KDB böyle eylemlerle saygınlığını daha da arttıracak daha geniş gençliği kucaklayacak ve daha da yığınsallaşacaktır.

POLİTİKA: Başka söyleyecek bir şey var mı?

FARUK GENCER: Herşeyden önce 1 Mayıs 78 antiemperyalist anti-faşist EYLEM BİRLİĞİ yolunda ileri bir adım olmalıdır.

1 Mayıs 78, Gençliğin Eylem Birliği açısından da önemlidir.

15 Ocak Eylem Birliği yürüyüşünde, 16 Mart Üniversite katliamı cenaze töreninde, Savcı Doğan ÖZ'ün cenazesinde bu doğrultuda adımlar atılmıştır.

1 Mayıs 78, ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE'nin kurulmasında önemli bir etkendir.

Böylesi önemli bir güne, KOCAELİ DEVRİMCİLER BİRLİĞİ tüm olanakları ile katılacaktır.

1 Mayıs 1978 yaklaşırken Gençlik ve 1 Mayıs

Ülkemizde toplumsal çelişkilerin gittikçe derinleştiği; gerici, faşist saldırıların, baskıların tüm ilerici güçler üzerinde yoğunlaştığı bu dönemde, 1 Mayıs'a en yığınsal biçimde katılmak ilerici gençliğin önünde duran başlıca görevlerindendir. Gençliğe, bu görevi yolunu işçi sınıfının yolu olarak belirlemiş olması yüklemektedir. Geçen 1 Mayıs'lardan edinilen deneyimler gençliğin 1 Mayıs'lara örgütlü disiplinli, kararlı ve görkemli her katılımının daha yığınsal bir örgütlenmeyi beraberinde getirdiğini göstermiştir. Her 1 Mayıs, anti - faşist savaşımın gençliğin daha geniş kesimlerine ulaşmasında, eylem ve güçbirliğinin pekiştirilmesinde önemli bir aşama olmaktadır.

1976 ve 1977 1 Mayıs'larından sonra, ilerici gençlik hareketinin onbinleri kucaklaması bu olgunun bir kanıtıdır. Açıktır ki bunu sağlayan akademik, demokratik haklar için yürütülen ardıcıl savaşımın tutarlılığıdır. Gerici faşist güçlere olduğu kadar, sağ ve sol sapmalara karşı, maoizme karşı da sürdürülen kararlı, yiğit tutumdur.

1 Mayıs'a en görkemli bir şekilde katılabilmek için zaman kaybetmeksizin 1 Mayıs hazırlıklarına başlamak gerekmektedir. Pankartlar, panolar şimdiden yazılmalı, gösteriler hazırlanmalı, görevler paylaşılmalı, özverili, coşkulu bir çalışma içine girilmelidir. 1 Mayıs'ta tüm ilerici gençlik, eksiksiz 1 Mayıs Meydanı'nda olmalıdır.

1 Mayıs yaklaşırken gençliğin özellikle önem vermesi gereken bir nokta da, provokasyonlara kapılmamaya dikkat edilmesidir. Gerici - faşist güçler gençliğin heyecanlılığından, deneyimsizliğinden, bunlardan da öte gençlik içinde cirit atan sağ ve sol sapık akımlardan yararlanarak 1 Mayıs'ı kana bulamaya çalışacaktır. Sağcı basın bu yönde daha şimdiden kolları sıvamıştır. Bu durumda sorumlusunun yine gerici faşist güçler olacağı bu provokasyonlara meydan vermemek için ilerici - yurtsever gençlik büyük bir çaba göstermelidir. 1977 yılı 1 Mayıs'ı işçi sınıfı, tüm ilerici demokratik güçler ve gençlik için engin deneyimlerle doludur. İlerici - yurtsever devrimci gençlik, bunun bilincindedir ve provokasyonlara gelmeyecektir.

1 Mayıs 1978'e sadece 15 gün kaldı. Haydi 1 Mayıs 1978'e...

İşsizlik

Uyku tutmaz, atarsın geceleri kendini dışarı,
bir kanlı mendil, işsizlik sallanır havada,
bir şey deyin, insanlar, bir şey deyin,
kapamayın ağzınızı, kapamayın, bir şey deyin be,
balıklara deniz, kuşlara yuva, arılara kovan,
boğazımı sıkıyor biri, boğazımı kanlı mendille,
Nede kalın, kıllı, hayvan gibi elleri!
Yoksun kalmasın dilerim, bir tek kişi bu yeryüzünde
işinden, ekmeğinden, aşından, eşten dosttan.
Bir şey deyin, insanlar, bir şey deyin,
kapamayın ağzınızı, kapamayın, bir şey deyin be.
Bakarım yol ortasında yıldızlara sıkıntım içinden,
kara bulutlar ıslak ıslak yapışır enseme.
Hem şimdi bağıracağım, ha şimdi, bir küfür
savuracağım ha şimdi,
nedir bu ihtiyar adam hali, nedir bu çocuklarda?
Sallanır havada işsizlik, bir kanlı mendil,
bir duvar dibinde serilmiş yatar gençliğim.

A. KADİR

Faşist saldırılara protestolar artıyor

Ülkemizde gün geçtikte yoğunlaşan faşist saldırılara karşı tüm ilerici - yurtsever güçlerden protestolar yükseliyor. Anti - Faşist, antiemperyalist tüm güçler MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, faşist yuvaların dağıtılması için hükümeti, gerekli organları göreve çağırıyor... Gençlik örgütleri, ilerici meslek örgütleri, devrimci sendikalar, barolar yayınladıkları bildirilerde, bültenlerde, afişlerinde, seslerini yükseltiyorlar. Açılan imza kampanyalarında, binlerce, onbinlerce insan bu ivedi istemlerinin yerine getirilmesi için imza attılar.

Faşist güçlere karşı tüm demokratik güçlerden yükselen bu protestolar boşuna değildir. Her geçen gün yüzlerce ilerici gencin kanına girmiş MHP'li, Ülkü Ocaklı, ETKO'lu eli kanlı faşist, karanlık güçler artık saldırılarını savcısından öğretim üyesinden sokakta oynayan küçük kardeşimize kadar herkese yöneltiyorlar. Tek tek cinayetler yerine kitle kırımına herkesin gözü önünde çekinmeden girişiyorlar. 16 Mart kırımından tutun da, Ankara'da Savcı Doğan Öz'ün öldürülmesi, İstanbul'da Doçent Server Tanilli'nin ağır şekilde yaralanması ülkemizde faşist tırmanışın aldığı boyutların somut görünümleridir.

İşçi sınıfı, ilerici demokratik güçler, hükümetten, faşist örgütlere karşı bugüne kadar sürdürdüğü kararsız tutumdan sıyrılmasını istemektedirler. Bu istem ilerici gençliğin de en önde gelen istemlerindendir. Tüm saldırıların, cinayetlerin sorumlularının bu faşist örgütler olduğu ortadayken yeni hükümetin «Bir sağa, bir sola vurma politikası»nı devam ettirmesi, sert tedbirlerle ilerici öğrencileri, gençleri tutuklatması kaygıyla izlenmektedir. Bu politika doğrudan faşistlerin gücüne güç katmaktadır. Yeni hükümet bilmelidir ki bu politika sürdürülürse, faşistler birgün hükümetin de boğazına sarılacaklardır. MHP ve Ülkü Ocakları tüm ilerici güçlerin olduğu gibi yeni hükümetin de, sosyal demokratların da can düşmanıdır. Hükümet bunun bilincinde olarak ilerici örgütlerin, gençliğin faşistlere ve faşizme karşı yükselen protestolarını kendine bir saldırı olarak değerlendirmekten vazgeçmeli, faşistlere karşı tutarlı bir politika izlemelidir. İlerici gençlik kendisine karşı yönelen bu yanlış tutumlara rağmen faşizme karşı durmak için zamanın henüz geç olmadığını belirtmektedir.

MHP ve Ülkü Ocakları'nın kapatılması, faşist yuvaların dağıtılması için yurdun her yanından yükselen protestolar gün geçtikçe artıyor, artacaktır. Taa ki istemleri yerine getirilip, faşistlerden hesap soruluncaya kadar!

bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)
Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMA 14 NİSAN 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1740.

CHP'li 15 Parlamenter yasa tasarısını meclise verdi

1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak yasalaşması istendi

CHP'li Milletvekilleri yasa teklifinde «Bu yasa önerisinin kabulu ile çağımıza ters düşen bir uygulama son bulacak ve 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olduğu sosyal gerçeği resmi biçime bürünecektir» denildi.

ANKARA (İSTA)

1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kabul edilmesine ilişkin bir yasa önerisi hazırlanarak Millet Meclisi Başkanlığına verilmek üzere CHP Meclis Grup Başkanlığına teslim edilmiştir. 15 CHP Milletvekilinin hazırladığı yasa teklifinin gerekçesinde, 1 Mayıs'ın bütün dünyada «İşçi Bayramı» olarak kutlandığı belirtilmiş, «Bu yasa önerisinin kabulü ile çağımıza ters düşen bir uygulama son bulacak ve 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğu sosyal gerçeği resmi biçime bürünecektir» denilmiştir.

Öğrenildiğine göre Kemal Anadol, Mehmet Balta, Mehmet Ali Pestilci, Ferhat Aslantaş, İsmail Hakkı Öztorun, Ertuğrul Günay, Necati Cebe, Azimet Köylüoğlu, Mustafa Gazalci, Süleyman Genç, Neccar Türkcan, Faik Öztürk, Nizamettin Çoban, Nuri Çelik Yazıcıoğlu ve Altan Tuna tarafından imzalanan yasa önerisi bir maddeden oluşmaktadır. 1935 tarihli ve 2139 sayılı yasanın 2'nci maddesinin C fıkrasını değiştirmeyi öngören yasa önerisinde «1 Mayıs Bahar Bayramıdır» şeklindeki fıkra kaldırılarak yerine «1 Mayıs İşçi Bayramıdır» fıkrası getirilmektedir.

CHP Meclis Grup Yönetim

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

DSF SEKRETERİ ERİNDEN BORİS AVERİANOF'UN Politika 'YA ÖZEL DEMECİ

9. Kongrede sendikal hareketin eylem birliği ele alınacak

★ 9. DÜNYA SENDİKALAR KONGRESİ, ÇEKOSLOVAKYA'NIN BAŞKENTİ PRAG'DA 16-23 NİSAN TARİHLERİ ARASINDA YAPILIYOR

★ KONGREYE, 120 ÜLKEDEN 300'ÜN ÜZERİNDE SENDİKAL ÖRGÜT KATILIYOR BU SAYININ ARTMASI BEKLENİYOR

★ ULUSLARARASI HÜR SENDİKALAR FEDERASYONU VE DÜNYA EMEK KONFEDERASYONU'NA BAĞLI ÖRGÜTLERİN DE, 9. DÜNYA SENDİKALAR KONGRESİ'NDE TEMSİL EDİLECEKLERİ AÇIKLANDI

★ AFİŞ VE HEYKEL YARIŞMALARININ SONUÇLARI, KONGRE'DE AÇIKLANACAK

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünya Sendikalar Federasyonunun (DSF) girişimiyle 16 - 23 Nisan tarihleri arasında Çekoslovakya'nın başkenti Prag'da toplanacak olan 9. Dünya Sendikalar Kongresi'nin hazırlıkları tüm ülkelerde sürüyor. Bu hazırlıkların en büyüğü ve heyecanlısı ise Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti'nin başkenti Prag'da, Dünya Sendikalar Federasyonu'nun merkezinde yürütülüyor. Kongre konusunda görüşlerine başvurduğumuz DSF Sekreterlerinden Boris Averianof İSTA muhabirine şunları söyledi:

«9. Dünya Sendikalar Kongresi'nin, uluslararası sendikal hareketin tarihindeki en geniş ve temsil gücü en büyük olan toplantı olması beklenmektedir. Kongre'den iki hafta öncesine dek, dünyanın bütün bölgelerinden ve 120'den çok ülkeden 300'ün üzerinde sendikal örgüt, Kongre'ye katılmak isteğinde olduklarını belirtmiş durumda idiler. Kongre sırasında, bir çok basın toplantısında, DSF'nin ve bir çok ulusal sendikal örgütün basınında duyurulmuş bulunan iki ana taslak belge temelinde, bütün işçileri ilgilendiren dirimsel ve acil sorunlar üzerinde [illegible]imi ve yapıcı bir tartışma yer alacaktır.

Kongre'de, çeşitli eğilimlerden, uluslararası bölgesel, ulusal, mesleki ve yerel sendikal örgütler temsil edileceklerdir. Şu çarpıcı bir gerçektir ki, katı-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

9. Dünya Sendikalar Kongresi ile ilgili diğer haberler 6. sayfamızda

"HER İGD ÜYESİ 1 MAYIS'A KATILACAK,,

★ MEHMET BOZ; «1 MAYIS'A İŞÇİ KÖYLÜ, ÖĞRENCİ GENÇLİĞİN ETKİN BİR ŞEKİLDE KATILIMI SAĞLANACAKTIR.»

İSTANBUL, (İSTA)

İlerici Gençler Derneği «İGD» Merkez Yönetim Ku-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

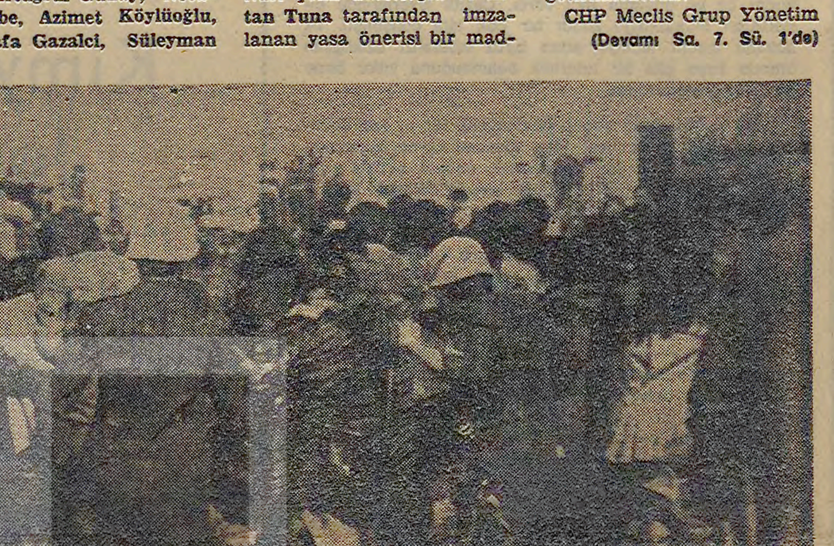

Polis; öğrencilere, vatandaşlara ve gazetecilere saldırdı. (Foto: ARAL)

VERGİ YASA TASARISI KOMİSYONDA DEĞİŞECEK

★ CHP'Lİ ÜYELER MALİYE BAKANLIĞINCA HAZIRLANAN TASARININ GENİŞ KİTLELERİ GÜÇ DURUMDA BIRAKACAĞINI SÖYLEDİ

ANKARA, (İSTA)

Ecevit Hükümetince hazırlanan ve önceki gece geç saatler de Millet Meclisi Başkanlığına teslim edilen vergi yasa tasarısının Meclis Plan Komisyonunda önemli değişikliklere uğraması beklendiği bildirilmektedir.

Maliye Bakanlığınca hazırlanan tasarının pek çok yönünün geniş kitleleri güç durumda bırakacağını belirten Plan Komisyonunun CHP'li üyelerinden bir kısmı tasarıyı en ince noktasına kadar inceleyeceklerini belirtmişlerdir.

Öte yandan çok kapsamlı olan vergi yasasının hangi komisyona öncelikle gideceği konusu tartışmaya yolaçmıştır. Meclis Başkanı gelen tasarıyı inceledikten sonra hangi komisyondan görüşmelerin başlayacağını kararlaştıracaktır.

Öte yandan vergi kanunlarında değişiklik yapan tasarı, mevcut uygulamadaki «asgari geçim indirimi»nin adını «genel indirim» olarak değiştirmektedir. Tasarıda genel indirim, kazanç sahibi için günde 5 lira, eşi için günde 3 lira ve her bir çocuğu için günde 2 lira indirim öngörmektedir.

TASARIDA NELER VAR?

Önceki gün Millet Meclisi Başkanlığına sevkedilen yeni Vergi Tasarısının gelir vergisi dilimlerinde öngördüğü değişikliğin, yıllık kazancı 1 milyon 100 bin liraya kadar olanlarda vergi yükünü azalttığı bildirilmektedir.

Ambargoyu kaldırmak için çalışan Ecevit "silahsızlanmaya önem veriyoruz,, dedi

★ DÜN SABAH DÜNYA BANKASI BAŞKANI MC. NAMARA İLE GÖRÜŞTÜKTEN SONRA YUGOSLAVYA'YA GİDEN ECEVİT, HAREKETİNDEN ÖNCE YAPTIĞI KONUŞMADA TÜRKİYE - YUNANİSTAN GÖRÜŞMELERİNİN ERTELENMESİ KONUSUNDA BİR YORUM YAPMAMIŞ, ANCAK «GÖZLEMCİLERİN AKLINA GELEBİLECEK İLK YORUM AMBARGONUN KALDIRILMASI GİRİŞİMLERİNİN ERTELEMEYE YOL AÇTIĞI OLACAKTIR» DEMİŞTİR.

HABERİ 4. SAYFADA

İstanbul Üniversitesi açıldı. Polis öğrencileri ve muhabirimizi dövdü

★ ÖĞRENCİLERİ DÖVEN POLİSİN RESMİNİ ÇEKEN MUHABİRİMİZ ENDER ERKEK SİTE YURDUNDAKİ POLİSLER TARAFINDAN DÖVÜLDÜ. MAKİNADAKİ FİLMLER ZORLA ALINDI. OLAYA VALİLİK VE EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ EL KOYDU.

HABER MERKEZİ

16 Mart'ta faşistlerin giriştiği katliamdan sonra kapanan İstanbul Üniversitesi dün öğrenime açılmıştır. Dün sabah bir grup faşist Üniversiteye bağlı fakültelerin önlerinde dolaşarak, olay çıkartmak istemişlerdir. Fen Fakültesi faşistlerin çıkarttığı olaydan sonra bir gün kapatılmıştır. Fen Fakültesinden çıkan öğrencileri polis coplayarak dağıtmış, bu sırada fotoğraf çeken muhabirimiz Ender ERKEK, Site Yurdu'ndaki polisler tarafından coplanmış, tehdit edilerek makinası kırılmak istenmiş ve filmi zorla elinden alınmıştır.

İlerici - Devrimci öğrenciler dün saat 08.00 sıralarında Esnaf Hastanesi önünden başlattıkları kısa bir yürüyüşle, Merkez Bina önüne gelmişler ve 16 Mart'taki katliamın girişildiği yerde bir tören yapmışlardır. Ellerinde katliamda öldürülen öğrencilerin resimleri ile bombanın patladığı yere gelen öğrenciler, buraya bir çelenk bırakmışlar ve saygı duruşunda bulunmuşlardır. Dersleri olan öğrenciler sıra ile okullarına girerlerken, Beyazıt Meydanından bir grup faşist gelmiş ve olay çıkartmak istemiştir. Meydanda toplanan faşistler marşlar söylemişlerdir. Bu faşist öğrenci grubu daha sonra meydandan ayrılmış ve Üniversiteye bağlı diğer fakültelerin önlerinde olay çıkartmak istemişlerdir. Bu arada Orhan Çakıroğlu adlı faşist, Merkez Bina önünde Emniyet Müdür Muavini Mahmut Dikler'le bir süre konuşmuştur.

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Okul müdürlerinin karşı çıkmasına rağmen Eğitim Enstitüleri 17 Nisan'da açılıyor

★ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLERİNİN EN ERKEN 24 NİSAN, EN GEÇ 2 MAYIS'TA OKULLARIN AÇILMASI ÖNERİSİNİ BAKAN NECDET UĞUR REDDETTİ

Sedat UYSAL, (İSTA)

ANKARA — Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki ve üç yıllık Eğitim Enstitüleri yetkililerinin, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünü sağlayıcı tedbirlerin yeterli alınmadığı yolundaki bütün karşı çıkmalarına rağmen daha önce açıklandığı gibi okulların 17 Nisan'da açılacağı bildirilmiştir.

Eğitim Enstitüleri Müdürleri Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur ile görüşmelerinde illerde Vali, Emniyet Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı arasındaki görüş birliğinin ve güvenlik bağlarının sağlıklı olmadığını bildirmişler ancak bu talepler bakan tarafından kabul edilmemiştir.

Okul yetkilileri Milli Eğitim

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

İyi hali görülen hükümlüler istedikleri cezaevine nakledilecek

ANKARA, (THA)

Cezaevlerinde iyi hali görülen hükümlülerden naklini isteyen-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

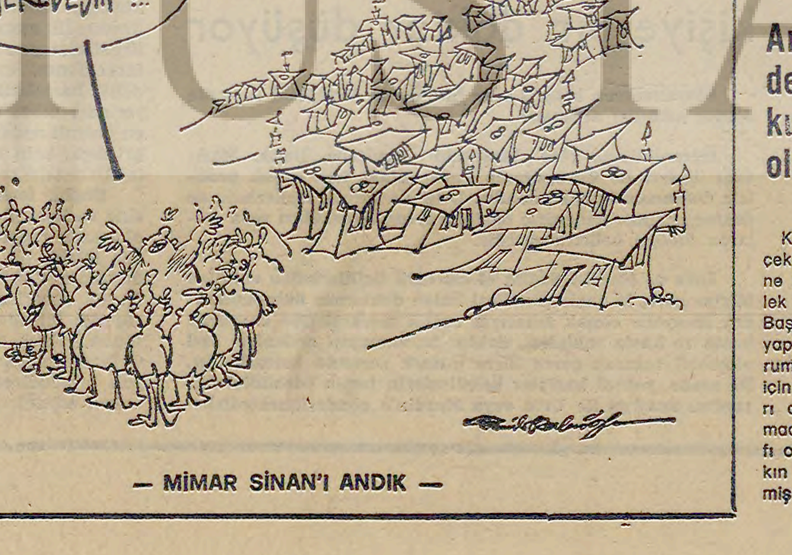

— MİMAR SİNAN'I ANDIK —

Ankara'da 25 demokratik kuruluş son saldırı olayını kınadı

ANKARA, (İSTA)

Komandolar tarafından gerçekleştirilen son saldırılar üzerine 25 demokratik kitle ve meslek örgütünün Ankara Şubesi Başkanları ortak bir açıklama yapmışlar olayların gerçek sorumlularının üzerine gidilmesi için tüm yetkililerin gerekli tavrı almasını istemişlerdir. Açıklamada saldırıların başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkın varlığına kastettiği bildirilmiş «kararlı mücadelemiz Fa-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek'le bir söyleşi

Dünya Sağlık Örgütü'nün üzerinde durduğu konu

HİPERTANSİYON

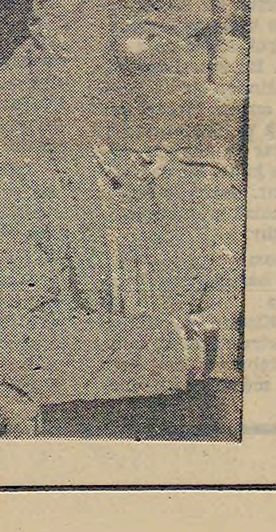

Bugün 4. Sayfada

TÜSTAV

haftalık
onat kutlar

ÜÇ YİĞİT ADAM

Allah kahretsin, sapır sapır dökülüyoruz. Gazetelerde dostların, gençlerin ölüm ilanları ölüm listeleri gibi. Kırarak tüketmeye çabalıyorlar. Yeter be... Doğan Öz'ün öldürülüşünden birkaç gün sonra Altan Yalçın'ı yitirdik. Sonra Server vuruldu. Ve gök ekini biçer gibi her gün biçilen bir kanlı hasat. Sıkıyönetim'in en karanlık günlerinde demokratik haklarımız için yiğitçe çaba gösteren, idam cezalarının kaldırılması yolundaki kampanyaya değerli katkılarını yakından izlemek olanağını bulduğum Doğan Öz için çok şey yazıldı. Vuruluşunu Mardin'le Urfa arasında otobüsün radyosundan duyarak kahrolduğum canımız, kardeşimiz Server Tanilli'yi ise bilim bize bağışladı. Gövdesinin yarısı belki de tutmayacakmış. Olsun. Onun onda biri bile kendisini vuran hayvanların tümüne kafa tutmasına yeter.

Ben bugün bir başka yiğit adamı, Altan Küçükyalçın'ı yazacağım. Onu gazete okurları pek tanımaz. Dikkatli kitap okurları ise, önemli bir incelemesinden, «Yılmaz Güney Dosyası» adlı yapıtından hatırlarlar. Bense yıllardan beri. Ve yaşamının birçok evresinden. Altan Yalçın'ı otuzbeş yaşında kanser vurdu ve götürdü birkaç ay içinde.

Onu 1960'larda, İstanbul Üniversitesi Felsefe bölümünde öğrenciyken tanıdım. Karım tanıştırdı. Sınıfta satranç bilen birkaç öğrenciden biriymiş. Soğuk bir bahar günüydü. Sırtında ince bir montgomery ile, üşüdüğünü belli etmemeye çalışıyordu. Paltosu çalınmıştı. Yerine yenisini alacak parası yoktu. Annesini küçükken yitirmiş, babasından ayrı, iki erkek kardeşi ile yaşıyordu. Tek geçim kaynakları Fatih'teki küçük manifatura dükkanı idi. Ve dükkanda, tümü satılsa iki palto almaya yetmiyecek kadar az ve döküntü mal vardı. Çeşitli işyerlerinde çıraklıktan müezzinliğe kadar bir çok işte çalışmıştı. İlk bakışta insanı tedirgin eden biraz müstehzi eziklliğinin altında kaya gibi bir tutarlılık bulunduğunu yıllar bana ve çevresine kanıtladı.

Haliç kıyılarında doğup büyümüştü. Bir ay kadar önce, İstanbul Üniversitesi Film Merkezi adına yapmakta olduğu «Haliç» belgeseli nedeniyle, onunla birlikte yağmurlu bir günde doğup büyüdüğü kıyıları dolaştık. Sokaklarında çamur içinde çocukların oynadığı Balat'ı, eski meyhaneleriyle Fener'i, Bulgar Kilisesi'ni ve Cibali Tütün Fabrikasını, bataklığın üstüne tünemiş yüzbinlerce martıyı, Ayvansaray'ın rendelenmiş tahta, reçine kokan tekne tezgâhlarını dolaştık. Oralarda, elleri nasırlı, yüzleri kapkara çırak çocuklardan biri gibi muzip ve rahattı.

Tüm yaşamı boyunca, o çıraklardan biri gibi, sessiz, sabırlı, inatçı çalıştı. Kısa yaşamından uzun yıllar verdiği Sinematek'te, Üniversite Film Merkezinde, Güney Film'de, Türkiye Yazarlar Sendikası'nda sabırlı ve dikkatli bir uzman niteliğiyle görev yaptı. Yaşadığımız karanlık yıllarda, hiç bir ödün vermeksizin, işçi sınıfının, devrimci aydınların saflarındaki yerini korudu. Çalıştığı her yerde, politik tavrındaki ödünsüz tutum, sertlik yüzünden zaman zaman güçlüklerle karşılaştı. Bunu, onun geçimsizliği tarzında yorumlayanlar oldu. Ama toplumumuzdaki uzlaşmaz çelişkiyi bilenler bu tavrın sağlamlığını anlarlardı. Çünkü tersine, gereksiz bölünmelerde, kişisel çatışmalarda hoşgörüsü, demokratik toparlayıcılığı ön plana çıkardı.

Birçok işte Nazım'ın şiirindeki gibi gerçek bir «sıra neferi» idi. Ve Nazım Hikmet'le ilgili TYS çalışmaları ona çok şey borçludur. Tıpkı Yılmaz Güney'in sinemamızdaki gerçekçi çıkışı gibi. Onun kitabı Güney'in Umut'tan Arkadaş'a kadar tüm sinema serüvenini anlamakta değerli ipuçları getirir.

Ölümünden üçbeş gün önce, Karısı Dora'nın sürekli bakımı altında Hastane'de yatarken beni çağırttı ve birşeyler söylemek istedi. Sonra vazgeçti. Eğilerek ona, «herşeyi birkaç dakikada zaten anlatamazsın» dedim. «Ama biz, senin yaşamının yiğit bir yaşam, bir aydının onurlu yaşamı olduğunu biliyoruz.»

Ozan Kemal Özer, Altan'ın «Haliç» filmi için bir şiir metni yazmıştı. Şu mısralar vardı o şiirde:

«...Artık konuşmayan bir ağzın
Sanki yorgun damağında sıralanır
Unutulmuş bir dilden birkaç sözcük
Kasımpaşa, Fener, Balat, Halıcıoğlu
Kiminin söylenecek kimsesi kalmamış
Kimi ancak belli saatlerde anılır...»

Biz Altan Yalçın'ın, anılarımızda bir altın çınlamasıyla kalacak olan adını sürekli anacağız.

Tarihsel çevrenin korunması

Doç. Dr. Hikmet ESERLİK

TARİHSEL ÇEVRELERİN DÜZENLENMESİNDE ULAŞIMIN DÜZENLENMESİ, ARTAN EKONOMİK, KÜLTÜREL VE SOSYAL FAALİYETLERİN YÖNLENDİRİLEREK TARİHSEL ÇEVREYE YAPILACAK BOZULMA VE YIKILMA TALEPLERİNİN ÖNLENMESİ GELECEKTİR.

Tarih anlayışı ve tarihi çevre sorununa yaklaşım koruma eyleminin gerektirdiği, koruma kavramlarının oluşturulması ile olanaklıdır. Bu kavramsal yaklaşımlardaki farklılıklar ve anlayış biçimleri korumadaki tutumları ve sonuçları belirleyecek en önemli temel farklılıkları doğuracaktır.

Bizim görüş biçimlenmesi açısından koyacağımız ilkeler dünya görüşü ve sınıfsal tercihlerimizin belirlediği dayatığı, köktenci, temel dayanakları olan yaklaşımlar olacaktır. Bu açıdan diyebiliriz ki koruma eylemi «koruma» kavramının getirdiği dar anlamda değil çok daha geniş kent ve bölge, hatta ülke planlamaları kavramı içinde oluşmalıdır. Bu da temel sosyo - ekonomik seçmeler ve olanaklar sağlanması bakımından gerekli olacaktır.

Korunacak bütünün adı olan tarihi siti, içinde yer aldığı çevre ve yeni gelişen çevreyle bütünleştirecek sosyal ekonomik ve kültürel fonksiyonlar kazandırmak, donuk koruma yöreleri yerine yaşamını sürdüren canlı bir koruma biçimi önermekteyiz. Bu kavram eskide değerli ve olumlu olan her şeyin yeniden yaşamını sürdürmesi olanağı, eskide değerli ve olumlu her şeyin değişen varlığını sürdürmesi gereğini getirecektir.

Tarihsel çevrelerin düzenlenmesinde ulaşımın düzenlenmesi, artan ekonomik, kültürel ve sosyal faaliyetlerin yönlendirilerek tarihsel çevreye yapılacak bozulma ve yıkılma taleplerinin önlenmesi gelecektir.

Bu arada eski çevreye yapay yeni fonksiyonlar vermeye çalışmak yerine bu bölümdeki eski işlevlerin devamı tercih edilerek, yenileri ise kent bütününün genel çerçevesi içerisinde geliştirilecektir. Tarihsel çevredeki korunacak eski eserler, mekanları ile bütünleşmiş, karakteristik, aktiviteleri eski özellikleri içinde ele alınmalıdır.

Söz konusu çevrenin kentsel çevre içinde ne ölçüde önem taşıdığı, yükleneceği yeni fonksiyonların kentin gelişimini ne yönde etkilemesi gerektiği, diğer kent alanları ile ilişkilerin seviyesi ve bu çevre ile ilgili olarak alınacak kararların kent ölçeğinde ne gibi etkiler doğuracağı sorunlarıdır.

Küçük ölçeklerde verilen kararlar ve uygulamalar çelişik ve zorlayıcı özellikler gösterebilir. Çalışmanın geniş kapsamlı olması ve plan kararlarına dayandırılması bu zorlayıcı ve çelişkili özellikleri azaltıcı ve uygulamaya tutarlılık getirecek yönde olacaktır. Kentin gelişme dinamizmi ve doğrultusu plancı tarafından tarihsel çevreyi değerlendirici, düzenleyici yönde müdahalelere olanak tanıyacaktır. Ait oldukları devirlerin toplumsal özelliklerini ortaya çıkarıcı yönde değerlendirildiği ve bugünkü fiziksel çevrenin bireysel ya da toplu ögeleri olarak, kültürel mirasın yeni kente katılması, gelecek kuşaklara belli bir üretim biçiminin, toplumsal ilişkilerin kanıtı toplumsal ilerlemenin geçiş basamaklarının süreklilik göstergesi olarak kültürel gelişimi aktaracaktır. Ve «Sosyal planda, kültürel plan da değişik aşamalara varıldığı zaman, insanlar tarih boyutu daha geniş olan yerlerde yaşamak gereksinmesini duyacaklar.» «Bu da sınıfsız toplum olacak çalışmanın zorunluluktan çıkıp gerekseme olduğu, yaşama boyutlarının çok zenginleştiği insanın yaratıcı yeteneklerinin serpildiği, boş zamanların kayıp olmaktan çıkıp, gerçek kazanç, gerçek zenginlik haline geldiği bir toplum olacak.» Tarihsel çevreyi onlara aktarmakla sorumluyuz.

YORUM oya baydar

Heeeyt be!..

Sağın «fikir gazetesi» olmakla övünen ve bol tirajlı gazetelerin tümünü «bulvar gazetesi» olarak niteledikten sonra kendisinin tirajının, Milliyet dahil, tüm ortada ve soldaki gazetelerin toplam tirajını aştığını ileri süren «Tercüman'ı sermaye» yazarlarından birinin, önceki günkü yazısının başlığı «ayaklanmalıyız»dı.

Yazar, bugüne kadar pek açığa vurmamaya gayret ettiği kimliğini iyice ortaya koymuş; takmış MHP rozetini kaleminin ucuna. MHP'nin yarın Ankara'da düzenlediği «Büyük yürüyüş» gösterilerinden birinin çığırtkanlığını yapıyor. Yazının sonlarına doğru iyice heyecanlanıyor. «Ayaklanmalıyız» diye bağırıyor. «Milyonlarla ayaklanmalıyız. Ayak seslerimize faşizmin ayak sesleri deseler ve yüreklerine inse de ayaklanmalıyız.»

Heeeyt be! Analar ne aslanlar doğuruyor! Açık açık parolayı veriyor işte. Bu kadar rahat, açık söyleyebildiğine göre bir dayanağı, bir güvencesi var demek. Üstelik ayaklanma seslerine «faşizmin ayak sesleri» denmesine de hiç itirazı yok. Onu da kabulleniyor. «Korkmayın böyle demelerinden bildiğiniz yolda yürüyün» demeye getiriyor.

MHP ve Türkiye'nin gizli açık tüm faşist güç ve örgütleri, Kırıkkale fiyaskosundan sonra, yarın iyi bir gösteri yapmaya hazırlanıyorlar. Dörtbir yandan tosuncuklar, katiller, saldırganlar Ankara'da toplanmaya başlamış bile. Büyük Yürüyüş'ün provaları sürekli yapılıyor. Şuraya iki bomba, burada iki üç ölü... Parti için emirnamelerde, etrafa dehşet salınması için neler yapılması gerektiği, nazi ve faşist çetelere benzeyebilmek için nasıl davranılması gerektiği uzun uzun anlatılıyor. Bu arada Türkeş, barış havariliğine devam etmeyi unutmuyor. Yani mizansen tamam. Eh, geriye kala kala, bazı kalemleri seferber etmek, parolayı onlara verdirmek kalıyor. Bunlar da «Ayaklanacağız» diye, çok satışlı olmakla övünen bir gazete köşesinden fırlayıveriyorlar. Çıkarıyorlar dillerinin altındaki baklayı ve «Büyük yürüyüş» çerçevesindeki «eylem»lerin gerçek anlamını ortaya.

İşin bir yönü bu. Faşizm provalarının nerelere kadar vardığını gösteren ilginç bir örnek.

Bir de başka bir yönü var işin. Onu da atlamayalım. Solcu veya adı solcuya çıkmış bir yazar es kaza, böyle bir bu başlıkta ve bu mantıkta bir yazı yazmaya kalkışsaydı neler olmazdı neler. Başta «Tercüman-ı Sermaye» olmak üzere tüm sağ basın koro halinde feryada başlar, savcılar, mahkemeler göreve davet edilir ve sonunda da, savcıların, mahkemeler arasında, davete icabet edecek biri mutlaka bulunurdu.

Hükümetin o pek sevdiği tarafsızlık var ya; hani o, sınıflı toplumda mümkün olamayacağını, sadece bir «iyi niyet» veya yutturmaca olarak kalacağını söylediğimiz tarafsızlık var ya, görelim bakalım o tarafsızlığı şimdi.

«Sömürü düzeni yıkılmalıdır, iç ve dış sömürgenler topraklarımızdan çıkarılmalıdır» dediğimiz için çok süründük mahkemelerde, hâlâ da var birkaç davamız «halkı kin ve adavete teşvik»ten.

Sömürü artmalıdır, sömürgenler rahat rahat yaşayıp halkı daha fazla sömürmelidir dedikleri için, hâlâ zindanlarda yatan veya mahkeme koridorlarına abone olmuş yazarların, çizerlerin sayısı iki elin parmaklarıyla sayılamıyor Türkiye'de. Ama «tarafsızlık» adına bir takım aslan postuna bürünmüş yaratıklara «Ayaklanmalıyız» d... fa-şist ayaklanma çağrıları yapma olanağı tanımıyor.

Yarın olabilecekler, biraz da «tarafsızlığın» sonucu olacak. Tıpkı bugün olanlar gibi.

Kimya mühendisleri açısından doğal çevrenin korunması

Yaşar LEVENT

KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBE SEKRETERİ

TOPLUMUN ORTAK MALI OLAN DOĞAL ÇEVRE VE KIYILARIMIZI GELECEK KUŞAKLARA BİRER YIKINTI OLARAK BIRAKMAK İSTEMİYORSAK ŞİMDİDEN İVEDİ ÖNLEMLERİ ALMAMIZ GEREKMEKTEDİR. ANCAK DOĞAL ÇEVREYİ KORUYABİLMENİN ONU YOK ETMEKTEN ÇOK DAHA ZOR OLDUĞUNUN BİLİNCİNDE OLARAK...

İnsanı içinde yaşadığı toplum ve doğal çevreye yabancılaştıran bir teknolojik gelişmenin çevre sorunlarını ne denli sakıncalı boyutlara ulaştırdığına ülkemizde tanık oluyoruz. Her şeye «Meta» gözüyle bakan çıkar güdüsü, nasıl kıyıları dinlence amacı ile yağmalatabiliyorsa, yine aynı kıyıları fabrika artıklarının boşaltılabileceği bir çöplük olarak kullandırabiliyor. Bu gü dü ölümcül bir sayrılık gibi toplumun tüm katmanlarında yayılarak çevreyi yanlış kullanmayı alışkanlık haline getiriyor. Artık geçmişin kalıtı tarihi çeşmelerin yanında birikmiş çöpleri, Altın Boynuz'un bulanık sularını yadırgamıyoruz. Bu sayrılığın geçici sağaltımı (tedavisi), bireysellik efsanesini yıkacak, sosyalleşme bilinci veren bir eğitime ve anamacılığın hoyratlığına dur diyecek yasal önlemlere bağlıdır.

Bir kimyacı gözüyle baktığımızda doğal çevremizi bir çöplük haline getiren kirleticileri evsel (domestic) ve endüstriyel olmak üzere sınıflandırabiliriz. İstanbul, İzmir gibi milyonluk kentlerimizde evsel atıkların hiç bir işleme tabi tutulmadan denize boşaltıldığı bilinen bir gerçektir. Kişi başına günlük ortalama kuru atık 20 gram ve bunun 4-5 gramı bakteridir. Bu atıktaki bakteri sayısı yaklaşık 2.10^{12} ve bunun yüzde 10'u koliform bakterisidir. Bu bilgilere dayanarak kuru bir havada taze evsel atıktaki koliform sayısı 100.000.000/100 ml olarak hesaplanmıştır. O halde lağım sularının döküldüğü yerlerde avlanan deniz ürünlerinin ülkemizde sık sık rastlanan tifo gibi salgınların kaynağı olduğunu kestirmek zor değildir. Ayrıca evsel atıklar özellikle körfez nehir ve göllerde «Dirimsel yaşamın körelmesi» diye tanımlayabileceğimiz «Ötrofikasyon» (eutrophication) olayına neden olmaktadır. Evsel atıklar besi değeri olan maddelerin, bu arada başlıca nitrat, nitrit ve fosfat tuzlarını içermektedir. Yeteri kadar seyrelmenin olmadığı sulu ortamlarda bu tuzların etkisiyle «algea» türü yosunlar aşırı ölçüde çoğalmakta ve sudaki oksijeni tüketerek balıkların ölümünü hazırlamaktadır. Ülkemizde bu türden bir olayı Apollon Gölü'nde bölgeye özgü bir levrek türünü yitirme pahasına yaşadık. Evsel atıkların zararlı olmaması için ya denize başıltılmadan önce bir merkezde biyolojik arıtımdan geçirilmesi, ya da akıntı hesapları gözönünde bulundurularak sahilden açıkta, bir lağım döşemi ile boşaltılması gerekmektedir.

Endüstriyel atıklara gelince; bunlar çok karmaşık arıtma tesisleri gerektirebilmekte ve kirlenme sorununu ağırlaştırmaktadırlar. Ağır metallerden organik yapılı bileşiklere kadar çok çeşitli maddeleri kapsayan bu tür atıklar, gerek tek tek, gerekse birlikte (synergistic) etkileri ile doğal çevrenin her alanında kendini hissettirmektedir. Bosfor ikliminin üç güzelim körfezi —Haliç, İzmit ve Gemlik Körfezleri— doğal çevre olmaktan çıkmış endüstriyel atıkların çöplüğü haline gelmiştir. Tarihi yapıtlar vapur bacalarından çıkan isli dumanlarla kararmakta hatta kükürtlü yakıtlardan çıkan SO_2 nemli havalarda H_2SO_4 haline dönüşerek mermerlerin aşınmasına, metalik aksesuarın korrozyona uğramasına neden olmaktadır.

Toplumun ortak malı olan doğal çevre ve kıyılarımızı gelecek kuşaklara birer yıkıntı olarak bırakmak istemiyorsak şimdiden ivedi önlemleri almamız gerekmektedir. Ancak, doğal çevreyi koruyabilmenin, onu yok etmekten çok daha zor olduğunun bilincinde olarak...

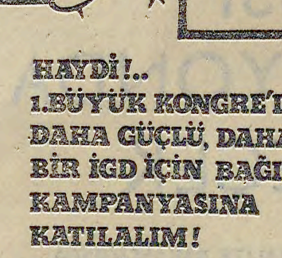

İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ

HAYDİ!..
1.BÜYÜK KONGRE'DE
DAHA GÜÇLÜ, DAHA YIĞINSAL
BİR İGD İÇİN BAĞIŞ
KAMPANYASINA
KATILALIM!
Hesap no:
Türkiye Halk Bankası
Aksaray Şb. 413/66 015
T.C. Ziraat Bankası
Laleli Şb. 2562-D

Po: 288

Can sıkıcı "egzama" nasıl bir hastalıktır?

Halk dilinde «mayasıl» da denen «egzama» kaşıntı ile seyreden, sık görülen bir deri hastalığıdır. Egzamalı kişiler bu hastalığa doğuştan eğilimlidirler. Ayrıca allerji yapan maddeler de egzamanın oluşumuna yolaçabilirler.

Egzamanın seyri şöyledir: Derinin bir kısmında önce kaşınma ve yanma olur. Burada bir kızarıklık oluşur. Bu kızarık zemin üzerinde toplu iğne başı büyüklüğünde veya biraz daha büyük içi su dolu kesecikler meydana gelir. Bu kesecikler kaşınma ile veya kendiliğinden açılır. İçlerindeki sıvı akar. Bu sızıntı birkaç gün sürer. Daha sonra kabuk ve plaklar oluşur. Birkaç gün içinde bunlar da dökülür. Yerinde kızarık bir zemin kalır. Bu da yerini normal deriye bırakır. Bazen kabuklar tamamen iyileşmez, egzama kronikleşir.

İki tip egzama vardır:

1 — Temas egzaması

2 — Diğer allerjik hastalıklarla beraber bulunabilen egzama

Temas egzaması: Kişinin duyarlı olduğu bir maddenin deriye değmesi sonucu oluşur. Bu madde daha önceden deriye değmiş ve duyarlılık meydana getirmiştir. İkinci bir defa daha değmesi ile egzama olur. Çevremizde bulunan bütün kimyasal maddeler, tozlar, ilaçlar temas egzamasına yolaçabilir.

Temas egzamasına yolaçabilen belli başlı maddeler şunlardır:

— Kozmotik maddeler (Ruj, şampuan vb.)

— Mutfak eşyaları ve diğer evde kullanılan maddeler (Naylon eldivenler, deterjanlar)

— İlaçlar

— Otlar, çiçekler

— Giyecekler (Naylon, kauçuk ve metaller)

— Endüstride kullanılan maddeler

Diğer allerjik egzamalarla beraber bulunabilen egzama: Burada da kişi egzamaya eğilimlidir. Çok defa kronik seyreder. Allerji doğuştan mevcuttur. Yalnızca deriye temas eden maddelere karşı değil, yiyeceklere, solunum yolu ile vücuda giren tozlara karşı da allerji olabilir. Bu tip egzama, astım, sam... nezlesi gibi diğer allerjik hastalıklarla ...ber bulunabilir.

Çocukların egza...larında dikkatli olmak gerekir. Egzamalı çocuklara çiçek aşısı yapılması çok tehlikelidir. Ayrıca egzamalı bölge enfeksiyondan (iltihaplanmadan) korunmalıdır.

Egzamanın tedavisi doktor tarafından yapılmalıdır. Korunma olarak kişinin duyarlı olduğu maddelerden kendini koruması söylenebilir. Bu maddelere karşı duyarsızlaştırma ise hastanelerin allerji bölümlerinde yapılabilir.

tıp ve sağlık

Viranşehir'de yüz bin kişiye bir doktor düşüyor

Sosyalizasyon bölgesi olan Mardin ve Urfa'daki ilçelerde doktor sıkıntısı artmıştır.

Öğrenildiğine göre, Viranşehir, Kızıltepe, Derik, Mazıdağı ilçeleri ile Ceylanpınar Bucağındaki tüm sağlık ocakları doktorsuz bulunmaktadır. Urfa'nın birçok ilçelerinde de doktor sıkıntısı nedeniyle hastaların sağlık ocakları veya yollarda öldüğü belirtilmektedir.

Urfa ve Mardin Sağlık Müdürlüğü ilgililerinden edinilen bilgiye göre, 18 sağlık merkezi halen doktorsuz bulunmaktadır. Muayene olmak amacıyla sağlık merkezlerine başvuran hasta ve hasta sahipleri, doktor bulunmayışı nedeniyle özel otomobil tutarak çevre illere gitmek zorunda kalmaktadır. Bu arada, yoksul hastalar belediyelerin temin edebildiği ilkyardım araçları ile Urfa veya Mardin'e gönderilmektedirler.

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ, 1978'DE YÜKSEK TANSİYONLA MÜCADELEYİ GÜNDEMİNE ALDI

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Dünya Sağlık Haftası nedeni ile bir mesaj yayınladı.

Örgütün Başkanı Dr. H. Mahler imzasıyla yayınlanan mesajda şu görüşlere yer verildi:

«Hipertansiyon veya yüksek tansiyon, dünyanın her bir yanında insanların sağlığını tehdit eden, gizli, sessiz bir tehlikedir. İlk aşamalarında herhangi bir belirtisi olmayan yüksek tansiyon çoğu kez farkedilmez. Ancak, yüksek tansiyon, yolaçtığı hastalıklar açısından dünyanın çok yerinde, ölüm ve yatalak hastalıklarının en önemli nedenlerinden biridir. Tansiyon arttıkça, kalp krizi ile kroner kalp hastalıkları tehlikesi de artar.

Sağlık mesleğinde durumun bilinmesine ve kontrol altına alma olanaklarının olmasına rağmen, tehlike içindeki i...sun büyük bir kısmına yardım ed...mektedir. Son zamanlarda Avrupa' ve Kuzey Amerika'da yetişkinler a... ında yapılan bir incelemede yüzde 10-15 oranında yüksek tansiyon hali görülmüştür. Gelişmekte olan ülkelerde yüksek tansiyon mevcudiyeti daha az değildir ama tedavi edilenlerin sayısı çok daha azdır.

Hipertansiyon sorunu dünya düzeyinde yaygın olduğundan ve toplumların harekete geçmesi sağlanabilirse bu sorun la başedilebilecek yollar bulunabileceğinden, WHO, 7 Nisan 1978 Dünya Sağlık Günü'nün konusu olarak hipertansiyonu seçmiştir.

Hipertansiyonun toplum tarafından kontrol altına alınması olasılığını araştıran WHO, bir yandan da gelişmekte olan ülkelerin sosyo-ekonomik koşullarına uygun yaklaşımlar geliştirmeye çalışmaktadır.

Hipertansiyonu kontrol mücadelesi sadece bir kez üzerinde durulacak dramatik bir kampanya değil, var olan sağlık hizmetlerinin olağan ve devamlı bir parçası olarak kabul edilmelidir. Bu toplumsal sağlık sorununun kontrolu sağlık hizmetlerini aşmaktadır. Kamuoyunun, gönüllü kuruluşların öğretmenlerin kitle haberleşme araçlarının yardımları sağlanarak, durumlarından haberdar olmayanları saptamalıyız.

Hemşireler, doktorlar, aile mensupları yüksek tansiyonların tedaviye teşvik etmelidir. Daha iyi bir beslenme ve daha çok hareket ön...melidir.»

1 Mayıs'ın İşçi Bayramı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Kurulunda görüşüldükten sonra Meclis Başkanlığına verilecek olan önerge önce Anayasa ve Adalet Komisyonlarında ele alınacaktır.

Parasal bir yönü olmadığından Anayasa Komisyonunda görüşülmesinden hemen sonra Meclis gündemine gelecek olan yasa önerisinin gerekçesi özetle şöyledir:

«Dünyanın her ülkesinde 1 Mayıs günü İşçi Bayramı olarak bilinmektedir. Bu evrensel uygulama uzun yıllar ülkemizde yanlış yorumlanmış ve 1935 tarihli yasa ile 1 Mayıs günü Bahar Bayramı adı altında kutlanmak istenmiştir. Oysa dünyanın çeşitli ülkelerinde kutlanan bahar bayramlarının tarihleri de 1 Mayıs değildir.

Eskiden beri ve özellikle son yıllarda ülkemizde de 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak kutlanıyor. Bu yasa önerisinin kabulü ile çağımıza ters düşen bir uygulama son bulacak ve ülkemizde 1 Mayıs tarihinin İşçi Bayramı olduğu sosyal gerçeği resmi biçime bürünecektir.»

DİĞER MİLLETVEKİLLERİ DE DESTEKLİYOR

Öte yandan pek çok CHP'li Milletvekili de öneriyi desteklediklerini ve konunun CHP Grubunda ya da Meclis Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında kesinlikle önergenin yasalaşması için çaba göstereceklerini belirtmişlerdir.

Sayıları 20'yi aşan parlamenterin de 15 CHP'linin 1 Mayısın İşçi Bayramı olarak resmen kutlanmasını öngören önergelerini imzalamaya hazır olduklarını bildirmişlerdir.

Ankara'da 25 Demokratik

(Baştarafı 1. Sayfada) şist Hareket Partisi ve onun yan örgütü Ülkü Ocakları ve benzeri kuruluşlar kapatılıncaya, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanıncaya, faşizmin kaynakları kurutuluncaya dek sürecektir» denilmiştir.

Aralarında TÖB-DER, TÜS-DER, İlerici Kadınlar Derneği, TMMOB, TÜM-DER, İGD, TÜMAS, TÜTED, Halkevleri ve Enerji Der'in bulunduğu demokratik kitle ve meslek örgütleri yetkililerinin ortak açıklamasında özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Faşist cinayet şebekeleri ulaşım araçlarını, Meclis Başkanlığının Danıştay'ı öğretim üyelerine, gençliği, öğretmenleri kendinden olmayan herkesi ve kitle örgütlerini hedef alarak kanlı saldırılarını sürdürmektedirler.

Bütün bu kanlı cinayet, tertip ve saldırılar göstermektedir ki, bu olaylar, emperyalizm ve yerli ortaklarından kaynaklanan, partisiyle yan örgütleriyle tüm faşist mihrakların iktidara yönelik siyasi hareketinin bir parçası olarak gelişmektedir.

Bu olaylar Türkiye işçi sınıfını ve diğer tüm emekçi sınıf ve tabakaları faşizmin karanlığında boğmaya yönelen eli kanlı faşist canilerce tezgâhlanmaktadır.

Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkımız kendi varlığına kasteden bu faşist cinayetlere bov.. eğmemede kararlıdır. Bu kararlı mücadelemizi, Faşist Hareket Partisi ve onun yan örgütü Ülkü Ocakları ve benzeri kuruluşlar kapatılıncaya, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanıncaya, faşizmin kaynakları kurutuluncaya dek sürecektir.

İlerici devrimci güçlere yönelik bu tertip ve provokasyonlar karşısında tüm yetkili ve görevlileri, olayların gerçek sorumlusu oldukları halkımızca bilinen faşist odaklara karşı tavır almaya ve onların üzerine gitmeye çağırıyoruz.»

Kastamonu'da balıkçılar sosyal güvence istiyor

KASTAMONU, (ÖZEL) Çatalzeytinli'li balıkçılar, uzun süreden beri kötü giden hava şartlarının kendilerini zor duruma düşürdüğünü belirtmektedirler. Sosyal güvenceleri olmayan balıkçılar, «Adeta yaşamımız hava koşullarına bağlı olarak sürüyor» demişler ve ilgililerden sosyal güvence istemişlerdir.

Okul Müdürlerinin

(Baştarafı 1. Sayfada) Bakanını, MC iktidarlarının kalıntılarının halen Eğitim Enstitülerinde bulunduğunu ve komando kadrolarından tam olarak arındırılmadığını bildirmişler, okulların en erken 24 Nisan, en geç de 2 Mayıs tarihleri arasında açılmasını istemişlerdir. Milli Eğitim Bakanı Uğur'un ise daha önce okulların açılacağı gün olarak tarih verildiğini bu tarihi bir üçüncü kez ertelemenin kamuoyunda ters tepki uyandıracağını öne sürdüğü öğrenilmiştir.

Bazı Eğitim Enstitülerinde gerekli önlemlerin alındığını, ancak bunun yeterli olmadığını bildiren okul yetkilileri Uğur'un duygusal davranmaya devam ettiğini söylemişlerdir. Okulların «yarım yamalak» açılarak sıkıntıların baş göstermesi yerine biraz daha geç açılmasının daha olumlu bir davranış olacağını bildiren Eğitim Enstitüleri yetkilileri bütün olumsuzluklara rağmen gerekli önlemleri alma çalışmalarının sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

İllerdeki Valiler, Emniyet Kuvvetleri ve Milli Eğitim Bakanlığı kurumları arasındaki bağların sağlıklı kurulamadığını ve sorumsuzca davranışların büyük boyutlarda tehlikelere yolaçacağını belirten yetkililer bütün engellemelere rağmen görevlerine devam edeceklerini bildirmişlerdir.

HIZLANDIRILMIŞ EĞİTİM PROGRAMI BAŞLIYOR

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından dün yapılan açıklamaya göre iki ve üç yıllık Eğitim Enstitülerinde hızlandırılmış eğitim programı 17 Nisan 1978 Pazartesi günü başlayacaktır.

Açıklamada, 1977 - 1978 öğretim yılında öğrenimlerine normal olarak devam eden öğrencilerin görmüş oldukları yaklaşık birbuçuk aylık öğretimlerinin dikkate alınmayacağı bildirilmiş, Danıştay kararı uyarınca yeniden kayıt yaptıran öğrencilerinde birinci sınıflardan öğrenimlerine devam edecekleri belirtilmiştir.

İki ve üç yıllık Eğitim Enstitülerindeki kayba öğrencilerin uğradıkları yarı yılın başlangıcından itibaren öğrenimlerine devam edecekleri bildirilen açıklamada özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«1977 - 1978 öğretim yılının 1. yarı yılı 16 Haziran 1978 Cuma akşamı sona erecektir. 2. yarı yıl ise, 19 Haziran 1978 Pazartesi günü başlayıp, 18 Ağustos Cuma günü akşamı sona erecektir.

1. yarı yılın son haftası iki yıllık Eğitim Enstitülerinde sınav haftası, üç yıllık Eğitim Enstitülerinde ise dinlenme haftası olarak,

İki yıllık Eğitim Enstitülerinde 2. yarı yılın son haftası, üç yıllık Eğitim Enstitülerinde ise 1. yarı yılın son iki haftası sınav haftası olarak değerlendirilecektir.»

Her IGD

(Baştarafı 1. Sayfada) rulu Üyesi Mehmet Boz 1 Mayıs çalışmalarıyla ilgili olarak İstanbul Tabip Odası Salonunda düzenlediği basın toplantısında, her İGD üyesinin 1 Mayıs'a katılmasının kararlaştırıldığını açıklamış «1 Mayıs İşçi, köylü ve öğrenci gençliğin etkin bir şekilde katılımı sağlanacaktır» demiştir.

1 Mayıs'a ilerici, yurtsever gençliğin katılımının daha etkin bir şekilde sağlanması yolunda 1 Mayıs komitelerinin oluşturulduğunu da söyleyen Mehmet Boz daha sonra şunları söylemiştir:

1 Mayıs Komiteleri çeşitli bölgelerde kuruldu. Şube Komitelerinin insiyatiflerin de çalışan bu komiteler her okul, üniversite, mahalle, semt, işyerlerinde görev yapmaya başladılar. Kurulmuş olan bu mekanizmayla en ince birimlere, noktalara kadar 1 Mayıs'a katılımın daha kararlı ve etkin olması sağlanmış olacaktır.

50'yi aşkın İGD Şubesi'nde 1 Mayıs hazırlık çalışmaları uzun zamandan beri sürdürülmektedir. İşçi-gençlik dayanışmasını bir kez daha yaşama geçirmek için her İGD üyesinin 1 Mayıs'a katılması kararlaştırılmıştır. Ayrıca, her İGD üyesi yalnız kendi değil, kendi dışında üye olmayan belirli sayıda kişileri 1 Mayıs'a getirmekle yükümlüdür.

Tüm ilericilere, yurtseverlere, demokratlara 1 Mayıs'a katılmaları için seslenen bildirilerimiz yurt çapında da gıtılacaktır. DİSK'in afişlemesine, işçi sınıfı disipliniyle yurt çapında katılacağız.»

Mehmet Boz konuşmasının son bölümünde saldırı ve kitlesel kırımların, 1 Mayıslar için gençliğin barıştan, ilerlemeden, özgürlüklerden, yana olanların çalışmalarını hazırlıklarını önleyemediğini ve önleyemeyeceğini belirtmiş, 1 Mayıs Birlik, Savaşım, Dayanışma Günü'nün Taksim 1 Mayıs Alanında kutlanacağını vurgulamıştır.

9. Kongrede

(Baştarafı 1. Sayfada) lanların büyük bir bölümü Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu ve Dünya Emek Konfederasyonu'na üye sendikalar ve bağımsız sendikalardır ve DSF'ye üye sendikaların sayısının aşılması beklenmektedir.

Kongre hazırlıkları sırasında bazı ülkelerde başarılı bir radyo yarışması sürdürülmüştür. Uluslararası afiş yarışması da bir çok ülkeden amatör ve profesyonel sanatçının ilgisini çekmiştir. Uluslararası işçi dayanışmasına ha...mış bu gibi pek çok çalışma jüriye sunulmuştur.

Kongre'nin arifesinde, Prag'da DSF Genel Merkezi'nin hemen yanına dikilecek olan 1 Mayıs Anıtı için uluslararası çapta bir yarışma açılmıştır.

Bütün bu yarışmalarda derece alanlar Kongre'de açıklanacaktır. DSF'nin yeni binası Kongre'nin açılış gününde hizmete sokulacaktır. Kongre, oturumlarını, Prag'daki en geniş salonda, Çekoslovak halkının ulusal kahramanı, büyük anti-faşist savaşçı Julius Fuçik'in adını taşıyan salonda yapacaktır. Çekoslovakya işçileri ve sendikaları, Kongre'ye katılanlara her türlü olanağı hazırlamak için büyük bir çaba harcamaktadır.

Kongre'nin akışını izlemek üzere davet edilen ve uluslararası kamuoyunun çeşitli eğilimlerini temsil eden çok sayıda gazetecinin çalışmalarını kolaylaştırmak için bir basın merkezi oluşturulmuştur.

Politika'ya yaptığımız davetin olumlu ...vap almış olması ve muhabirimizin Kongre'ye katılacağı gerçeğini vurgulamaktan mutluluk duyuyoruz.»

İyi hali

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ler, diledikleri cezaevlerine gönderileceklerdir.

Adalet Bakanlığından edinilen bilgiye göre, kalmakta olduğu cezaevinden başka bir cezaevine naklini isteyen hükümlüler, nakil isteklerini bildiren dilekçelerini cezaevi müdürlüğü kanalıyla bakanlığa iletecekler, bakanlıkça saptanan koşulların uygun olması halinde naklini isteyen hükümlü istediği cezaevine gönderilecektir. Hükümlünün istediği cezaevinde yer yoksa hükümlünün kabul edeceği en yakın cezaevine nakil yapılabilecektir.

Bu konuda Adalet Bakanlığında yapılan çalışmalar ilerlemektedir. Ayrıca cezaevlerindeki yönetime ilişkin yeni uygulamalar ile ilgili kararların da yakında açıklanacağı bildirilmiştir.

Yeni uygulamaya göre, cezaevlerindeki koğuş temsilcileri, koğuşlarda gizli oyla seçilecektir. Mahkûmlar tarafından gizli oyla seçilen koğuş temsilcileri de cezaevi mahkûm temsilcisini seçeceklerdir. Mahkûmların cezaevi ile ilgili sorunları konusunda Cezaevi Müdürlükleri ve Adalet Bakanlığı ile diyalogu mahkûmların oylarıyla seçilen bu temsilciler sağlayacaklardır.

İstanbul Üniversitesi

(Baştarafı 1. Sayfa...)

☆ Daha sonra Şehzadebaşı'nda polisin Fen Fakültesinden çıkan öğrencileri coplayarak dağıtması sırasında fotoğraf çeken muhabirimiz. Site Yurdu'ndaki birlikten olduklarını söyleyen polisler tarafından tartaklanmış, coplanmış ve tehdit edilerek fotoğraf makinasındaki filmi alınmıştır. Olay sırasında ayaklar altında kalan bir kadının fotoğrafını çekmekte olan muhabirimiz, polisler tarafından bir arabaya bindirilerek, Site Yurduna götürülmek istenmiş. bu sırada bir polis. «Seni Site'ye götürüp akşama kadar döverim,» diyerek muhabirimizi tehdit etmiştir. Polisler foto muhabirimizin makinasını kırmak istemişler ve filmini zorla almışlardır.

Öte yandan İstanbul Vali Yardımcısı ve Emniyet Müdürü Nazmi İyibil, arkadaşımızı döven polislerin mutlaka bulunacağı ve gerekenin yapılacağı konusunda gazetemize söz vermiştir. İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Selami Celayir'de «olaya çok üzüldüm, derhal gerekeni yapıp konu ile bizzat ilgileneceğim» demiştir.

★ Devlet Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okuluna bağlı Kadıköy Mühendislik Yüksek Okulu öğrencileri dün sabah okula girdikleri sırada, daha önce okula gelmiş ve yerleşmiş faşistlerin demirli sopalarla saldırısına uğramışlardır. Olayda İGD Kadıköy, Mühürdar Şubesi üyesi oldukları bildirilen Lütfü Göğlük ve Cihan Heğik adlı iki öğrenci başından ağır yaralanmıştır.

Olayı anlatan öğrenciler, arkadaşlarını yaralayan faşistlerin başında Ali Saffet Güzel ve Ömer Demirci adlı faşistlerin bulunduğunu söylemişlerdir.

KAYSERİ

☆ Faşist komandolar önceki gün akşam okuldan çıkmakta olan öğrencilere tabanca ve bıçaklarla saldırarak Ali Dirican adlı öğrenciyi ağır biçimde yaralamışlardır. Ali Dirican'ın Kayseri Devlet Hastanesine kaldırılıp ameliyat edildiği ve durumunun ağır olduğu bildirilmiştir.

Öğrenciler saldırıyı Osman Şahinel, Mehmet Sıvga, Hidayet Kılıçaslan ve Mustafa Bulgurcu adlı komandoların düzenlediğini ve okuldaki faşist öğretmenlerin de bunu desteklediklerini açıklamışlardır.

ANKARA

☆ Önceki gün kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından Gülhane Askeri Hastanesi karşısına yürümekte olan gruba açılan ateş sonucu iki öğrenci çeşitli yerlerinden yaralanmıştır.

★ Dün öğrenime açılacağı bildirilen Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin açılışı Profesörler Kurulunun aldığı kararla 19 Nisan Çarşamba gününe ertelenmiştir.

★ Öte yandan önceki gün Maltepe'de meydana gelen patlamada ağır yaralanan altı öğrencinin sağlık durumlarının ciddiyetini koruduğu bildirilmiştir.

★ İlerici öğrenciler dün Millet Meclisi önünde toplanarak önceki gün Devlet Mimarlık ve Mühendislik Yüksek Okulu öğrencilerine girişilen katliamı protesto etmişlerdir.

DEV-GENÇ tarafından düzenlendiği belirtilen gösteriye 3 bine yakın öğrenci katılmış ve toplantı saat 08.30'dan 10.30'a kadar devam etmiştir. Millet Meclisi giriş kapısında toplanan öğrenciler adına bir grup temsilci önce Başbakan Bülent Ecevit'le konuşmak istemişler, ancak Ecevit'in Yugoslavya'ya gitmek üzere İstanbul'da olduğunun hatırlatılması üzerine Millet Meclisi Başkanı Cahit K...kaş ve Senato Başkanı S... Atalay'la bir süre görüşmüşlerdir.

★ DİSK'in çağrısıyla gerçekleştirilen «Faşizme İhtar» direnişine katıldıkları gerekçesiyle, 20 Martta tutuklanan 85 lise öğrencisinin tümü, önceki gün yapılan ilk duruşmalarında tahliye edilmişlerdir.

★ Ulukışla Pratik Sanat Okulunda Ülkü-Bir'e kayıtlı olduğu bildirilen Nasip Yiğitler adlı bir öğretmenin okulun ilerici öğretmenlerinden Yılmaz Yıldız'a silahlı saldırıda bulunduğu bildirilmiştir.

★ Batman'da, Maocular Batman Lisesini basarak İlhami Işık adlı İlerici Gençler Derneği üyesi bir genci tabanca ile ağır bir şekilde yaralamışlardır. Sabah erken saatlerde lisede İGD üyelerine saldıran Maocular Kemal Sezgin ve Servet Kazak adlı öğrencileri dövmüşler ancak diğer öğrencilerin tepkisi üzerine okuldan kaçmak zorunda kalmışlardır.

Öğleden sonra bu kez de silahlı olarak liseyi basan Maocuların açtığı ateş sonucu İlhami Işık dört yerinden yaralanmış ve Diyarbakır Numune Hastanesine kaldırılmıştır. Işık'ın sağlık durumunun ciddiyetini muhafaza ettiği öğrenilmiştir.

Öte yandan olayla ilgili tahkikata girişen polis, saldırgan Maocular yerine Batman İGD Sekreteri Vasıf Cinbay ile beş arkadaşını gözaltına almıştır.

Kahraman Maraş Merkez Temel Eğitim Yatılı Bölge Okulu Satın Alma Komisyonu Başkanlığından

Cinsi	Muhammen Bedeli Lira Krş.	Geçici Teminatı Lira Krş	İhale günü	Saatı
4 Kalem Hayvansal gıda maddesi	310.000.00	16.150.00	28.4.1978	10.00

1 — Yukarda cinsi, muhammen bedeli, geçici teminatı, ihale günü ve saatı yazılı hayvansal gıda maddesinin 2490 Sayılı Kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulüyle Kahraman Maraş Merkez Temel Eğitim Yatılı Bölge Okulunda ihalesi yapılacaktır.

2 — Konu ile ilgili şartnameler mesai saatinde okul idaresinde görülebilir.

3 — İsteklilerin 2490 Sayılı Kanunda belirtilen belgelerle teklif mektuplarını en geç ihale saatinden 1 saat önce satın alma komisyon başkanlığına vermeleri şarttır.

4 — Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

(Basın 13927 — 159)

Keskin Devlet Hastanesi Baştabibliğinden

CİNSİ	MİKTARI	MUHAMMEN BEDELİ	MUVAKKAT TEMİNAT	EKSİLTME USULÜ VE SAATİ
Yiyecek ve Bakkaliye	27. Kalem	68.637.50	5147.00	Kapalı Zarf 9.30
Koyun Eti (Besili)	1000. Kilo	60.000.00	4500.00	» » 10.30
Dana Eti	750. »	41.250.00	3093.00	» » »
Sığır Eti	500. »	25.000.00	1875.00	» » »
Ekmek	8000. »	37.600.00	2820.00	» » 11.30
İlaç ve Tıbbi Malzeme	73. Kalem	203.515.25	15263.00	» » 13.30
Yaş Sebze ve Meyve (Tahmini senelik Belediyenin vereceği raiş üzerinden)		75.000.00	5625.00	» » 14.30

1 — İhaleye Keskin Devlet Hastanesinde Kurulacak Komisyon huzurunda 25.4.1978 Salı günü yapılacaktır.

2 — Belirli gün ve saatten (Bir saat) evvel taliplerin teminatlarını yatırarak lüzumlu belgelerini komisyona vermeleri, taliplerin teklif mektuplarının kanunun 32.'ci maddesine uygun olarak hazırlayıp içerisinde 1978 yılı Ticaret odası kayıt vesikalarını koymaları.

3 — Şartnameler Her gün mesai saatlerinde Hastane idaresinde (İlaç ve Sıhhi malzeme için Liste ve Şartname) İstanbul ve Ankara Sağlık Müdürlüklerinde Her gün mesai saatleri içinde görülebilir. Posta ile gecikmeler kabul edilmez.

4 — Yaş Sebze ve Meyve (Tahmini olarak senelik olarak hesaplanmış olup Her ay Keskin Belediyesinin vereceği raiş üzerinden) satın alınacaktır.

(Basın 13930 — 155)

İLAN
Tonya Cumhuriyet Savcılığından

Sayı: 1978/I

1 — Tonya Kapalı Cezaevinin 1978 mali yılı için 7 kalem yiyecek maddeleri 2490 sayılı yasanın 31 inci maddelerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale 27.4.1978 Perşembe günü saat 14.00 de Tonya Cumhuriyet Savcılığı odasında yapılacaktır.

3 — İştirakciler teminat makbuzlarını ihale günü olan 20.4.1978 Perşembe günü saat 14 de kadar Tonya Cumhuriyet Savcılığına ibraz etmeleri.

4 — İhaleye girecekler ihale mevzuunu teşkil eden müddedlere ait şartnamesi ücretsiz olarak mesai saatleri dahilinde Cumhuriyet Savcılığından görülebilirler.

5 — Ekmek ciğ gıda maddelerinin ihaleleri ayrı ayrı yapılacaktır.

7 — Ekmek ve ciğ gıdalar günlük olarak alınacaktır.

Keyfiyeti ilan olunur.

Cinsi	Miktarı	Tahmini Bedel	Geçici Teminat
600 Gr. Ekmek	7.300 Yılda	21.900 TL.	1.642.50 TL.
Kesme Şeker			
Çay			
Pirinç			
Zeytin		58.400 TL.	4.170, TL.
Bulgur			
Margarin Yağı			

(Basın 13926 — 157)

(Şereflikoçhisar Sağlık Merkezi Satınalma Komisyonu Başkanlığından)

1 — Cinsi ve miktarı, tutarı ile muhammen bedelleri ve geçici teminatları aşağıda yazılı altı kalem ihtiyaç maddeleri karşılarında yazılı gün ve saatlerde kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — İstekliler ihale saatinden bir saat evveline kadar hazırlayacakları teklif mektuplarını, geçici teminat makbuzlarını ve 1978 yılı Ticaret odasına kayıtlı lüzumlu belgelerini komisyon başkanlığına verecektir.

3 — Şartname her gün mesai saatine kadar Sağlık Merkezinde görülebilir.

CİNSİ	Miktarı	Muhammen Bedeli Lira. kr.	Geçici Teminat Lira. kr.	İhalenin Tarihi	saatı
Ekmek	4000. Kg.	20000.—	1500.—	25.4.1978	10.— da
Et (Koyun, Sığır kemiksiz)	1000. »	70000.—	5250.—	25.4.1978	10.30 »
Bakkaliye	25. Kalem	49030.—	3022.—	25.4.1978	11.— »
Sebze	30. »	20000.—	1500.—	25.4.1978	11.30 »
Yakacak	1. »	15000.—	1125.—	25.4.1978	14.— »
İlaç ve tıbbi Malzeme	75. »	60544.—	4540.—	25.4.1978	14.30 »

(Basın 13931 — 150)

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğünden

1 Aşağıda yerleri yazılı çiftliklerimizdeki iş 5433 sayılı Kanuna göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulan iş	Keşif bedeli TL.	Geçici Teminatı TL.	İştirak belgesi için müracaat son günü	Eksiltme tarih gün ve saatı
Hatay D.Ü.Ç. (REYHANLI) İşçi yatakhane ve müştemilâtı inş.	1.500.000,00	58.750,00	19.4.1978 Çarşamba saat 12.00	20.4.1978 Perşembe Saat 15.30
Koçaş D.Ü.Ç. (NİĞDE — AKSARAY) Merkezi Isıtma Tesisi II kısım inş.	3.700.000,00	124.750,00	19.4.1978 Çarşamba saat 12.00	20.4.1978 Perşembe Saat 15.30

Eksiltme dosyaları hergün mesai saatlerinde Genel Müdürlük Yapım ve Bakım Müdürlüğü Karanfil Sokak No. 62 de görülebilir.

Gerek ihaleye iştirak şartları g...ekse proje ve keşifler dosyalarında görülebilir.

Telgrafla müracaat ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın: 14184 — 235)

Gaziantep Belediye Başkanlığından

1 — Gaziantep Belediyesi dar gelirlilere dönük kiralık 150 ünitelik konut inşaatı 775 sayılı gecekondu yasası uygulama yönetmeliğinin 97. maddesine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İşin keşif bedeli 40 885 219, 50 TL. dır.

3 — Eksiltme Gaziantep Belediye binası encümen odasında ihale komisyonunca 3.5.1978 Çarşamba günü saat 10.30'da yapılacaktır.

4 — Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar mesai saatleri dahilinde Fen İşleri Müdürlüğünde görülebilinir.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

a) 1 240 306, 50 TL. geçici teminatını,

b) 1978 yılına ait Ticaret Odası belgesini,

c) Müracaat dilekçeleriyle birlikte verecekleri (eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan plân ve teçhizat beyannamesini, Müteahhitlerin bankalardan alacakları kullanılmış veya kullanılmamış teminat mektubu kredisiyle serbest mevduatlarını gösterir örneğine göre banka mektubu ve sermaye kredi imkanlarını bildiren mali durum bildirisini, teknik personel beyannamesini, taahhüt beyannamesini, Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (B) grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebilmelerini gösterir müteahhitlik karnesini ibraz suretiyle) Fen İşleri Müdürlüğünden alacakları yeterlik belgeleri teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları lâzımdır.

6 — İstekliler teklif mektuplarını 3.5.1978 Çarşamba günü saat 9.30'a kadar ihale komisyonu başkanlığına vereceklerdir.

7 — Yeterlik belgesi alınması için son müracaat tarihi 28.4.1978 Cuma günü mesai sonuna kadardır.

Telgrafla müracaat ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilân olunur.

(Basın 13977 — 177)

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matb...

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Manisa'da 16 sendika ve demokratik kuruluş 1 Mayıs hazırlıklarını yoğunlaştırdılar

MANİSA (İSTA)

1 Mayıs Hazırlıkları bir çok işyerlerinde ve bölgelerde olduğu gibi Manisa'da da yoğunluk kazanmıştır. Manisa'da demokratik kuruluşlar ve sendikaların işyeri temsilcilikleri ve şubeleri, önceki gün yaptıkları ortak basın toplantısında 1 Mayıs 1978'in, 1977 yılında yapılan provokasyona karşı önemli bir ders olması gerektiğini belirterek işçi sınıfının siyasal örgütü üzerine konulan yasağın kaldırılmasını, faşist örgütlerin dağıtılmasını istemişlerdir.

Türkiye Maden-İş Sendikası 4501 Nolu Lokal Temsilciliği, Devrimci Toprak-İş Şube Başkanlığı, Gıda-İş Manisa Şubesi; Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası, Asis, Kerimak-İş, Lastik-İş, BANK-SEN işyeri Temsilcilikleri ile TÖB-DER, TÜS-DER, TÜM-DER, TÜTED, İGD, İKD, Halkevi, Türkiye Ziraatçılar Derneği Manisa Şubeleri yaptıkları ortak basın toplantısında 1 Mayıs 1978 için hazırlıkların ilerlediğini belirtmişler ve işçi sınıfının istemleri için mücadelenin yükseltileceğini vurgulamışlardır.

BANK-SEN Milli Aydın Bankasında toplusözleşme yetkisini aldı

★ MİLLİ AYDIN BANKASININ 13 ŞUBESİNDE ÇALIŞAN BÜTÜN İŞÇİLER İÇİN YETKİLİ SENDİKA BANK-SEN

★ BANK-SEN 5. BÖLGE TEMSİLCİSİ MEHMET ALİ AKYİĞİT BANKA'NIN BÜTÜN ŞUBELERİNEDE ESTİRİLEN BASKI VE TERÖRE KARŞIN YETKİ ALINDIĞINI VURGULADI...

İZMİR, (İSTA)

DİSK'e bağlı Bank - Sen Milli Aydın Bankasının tamamı 13 şube olan bütün şubelerinde toplusözleşme yetkisi almıştır. Daha önce sendikasız olan Milli Aydın Bankası emekçilerinin üzerlerindeki faşist baskılara rağmen Bank - Sen'den kopmadıklarını belirten Bank - Sen 5. Bölge Temsilcisi Mehmet Akyiğit Milli Aydın Bankası emekçilerinin örgütlenme çalışmalarının ibret verici olduğunu açıklamıştır.

Akyiğit, açıklamasında «1. ve 2. MC dönemlerinde tüm devlet kadrolarında olduğu gibi Milli Aydın Bankası ve Tariş'e yerleştirilen faşist ve faşist yanlısı kişiler CHP iktidarda olmasına rağmen eylemlerini sürdürmektedir» demiş ve şunları belirtmiştir:

«Milli Aydın Bankası örgütlenmesi sırasında banka krediler müdürü yanında faşist bir sendikası ile şubeleri dolaşarak ya bu sendikaya kaydolursunuz ya da iş aktinizi feshederim demiştir. Bu tehditler çalışanları yıldıramayınca faşistler bilerek terör yöntemleri uyguladılar. Bir üyemizin arabasını havaya uçurdular. Faşist terör ve baskı bürokrasinin gerici ve faşist kanadının tüm çabaları Milli Aydın Bankası emekçilerinin Bank-Sen'de örgütlenmelerine engel olamadı ve olamazdı.»

Arla emekçilerine baskı uygulanıyor

★ 450 HABERLEŞME EMEKÇİSİNİN HABERLEŞMELERİNE YASAK UYGULANIYOR

★ SORUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN HABER-DER VE YENİ HABER-İŞ SENDİKASI'NIN DAYANIŞMASI BULUNDUĞU AÇIKLANDI

İSTANBUL, (İSTA)

Kısa adı Arla olan İstanbul Telefon Başmüdürlüğüne bağlı Elektronik Cihazlar Araştırma Laboratuvarında çalışan 450 emekçinin sorunlarının giderek arttığı belirtilmiştir.

Haberleşme emekçilerinin sendikalaşma savaşımını yürüten Haber-Der, Arla'da çalışan emekçilerin üretime yönelik çalışmalar içinde bulunmasına rağmen sendikalaşma haklarının verilmediğini vurgulamış, işyerinde çalışan işçilerin sorunlarının çözüm bulmasını istemiştir. Haber - Der Genel Başkanı Abidin Sökmen tarafından yapılan açıklamada, Odacıların memur sayılmalarına rağmen vardiya usulüne göre çalıştırılmak istendiğini belirterek, son olarak yapılan bu uygulamanın yasal olmadığını söylemiştir. Sökmen, işverenin çalışma saatlerini değiştirdiğini, bütün çalışanların haberleşmelerinin yasaklandığını, tuvalete gidip gelmelerin izne bağlı olduğunu, Lehim yapan işçilerin kurşun zehirlenmesine karşı korunmadıklarını, yemeklerin bozuk ve sağlığa aykırı olarak çıkarıldığını, malzeme taşıyan araçlarla servis yapıldığını açıklamış ve şunları belirtmiştir:

«Bütün bunlardan şikâyet etmeye hakkı bile olmayan şikâyet eden olursa kapının gösterildiği bu işyerinde keyfi yönetime son verilmelidir. Haber - Der olarak Arla çalışanlarını saflarımızda örgütlenmeye çağırıyoruz. Sorunları kısmende olsa çözümü grevli - toplusözleşmeli sendikal hakların alınmasındadır. Amacımız işkolunda çalışanların birlik ve dayanışmasını sağlamak ve işkolu sendikamız Yeni Haber - İş'le dayanışma içinde bulunmaktadır.»

9. DÜNYA SENDİKALAR KONGRESİ

DSF

PRAG, 16-23 NİSAN 1978

Dünya Sendikaları, eylem birliğini pekiştirmek istiyor

★ Prag'da 16-23 Nisan tarihleri arasında yapılacak olan Dünya Sendikalar Kongresi, tüm ülkelerde büyük bir heyecanla bekleniyor.

DSF Yürütme Kurulu Üyeleri Paris'te CGT yetkilileriyle birlikte Kongre'yi tanıtıcı ilk basın toplantısında sağdan sola: Enrique Pastorin (DSF Genel Başkanı), Georges Seguy (CGT Genel Sekreteri), Pierre Gensous (DSF Genel Sekreteri) ve CGT yetkilileri.

9. Dünya Sendikalar Kongresi'nin 16-23 Nisan 1978 tarihleri arasında Çekoslovakya'nın başkenti Prag'daki toplantılarının tüm ülkelerde büyük bir heyecanla beklendiği açıklanmıştır.

Dünya sendikalarının günümüze dek en büyük toplantısı olacak olan Kongre'de ele alınacak en önemli konunun, eylem birliği olduğu kaydedilmiştir.

Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) girişimiyle toplanacak olan 9. Kongre'ye, yalnızca DSF üyesi sendika, federasyon ve konfederasyonların değil, aynı zamanda Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu ile Dünya Emek Konfederasyonu'na bağlı sendikaların da katılacakları öğrenilmiştir.

ADN ajansının görüşlerine başvurduğu çeşitli ülkeler sendikacıları, 9. Dünya Sendikalar Kongresi'ni şu şekilde değerlendirmişlerdir:

Jossef Timmer: (Macaristan Sendikaları Ulusal Konsey Başkanı)

«Macaristan Sendikaları, uluslararası sendikal hareketin eylem birliğine varma girişimlerini yürekten ve aktif olarak desteklemektedir. Bu eylem birliği, günümüzün dayatmalarının sonucu olarak zorunlu bir hale gelmiştir. Dünya Sendikalar Federasyonu'nu, bu girişimi nedeniyle kutlamak isteriz.»

John Gaetseve: (Güney Afrika Sendikalar Kongresi (SACTU) Genel Sekreteri)

«Sendikamızın, Dünya Sendikalar Federasyonuna üye olmasını, insan hakları uğruna ve ırkçılığa karşı verdiğimiz savaşımın bir güvencesi olarak görmekteyiz.»

Elias Habre: (Lübnan Sendikaları Yürütme Kurulu Başkanı)

«Dünya Sendikalar Federasyonu'nun girişimiyle toplanacak olan 9. Dünya Kongresi'ni tüm dünya emekçileri gibi, Lübnan emekçileri de büyük bir sabırsızlıkla beklemektedir. Sovyetler Birliği başta olmak üzere, sosyalist ülkeler emekçileri temsilcilerinin de katılacakları bu kongrede, uluslararası sendikal hareketin önemli sorunları tartışılacak ve uluslararası sendikal hareketin dayanışmasının güçlenmesi için yeni bir adım atılacaktır.»

Mahmud Hadid: (Suriye Genel İşçi Sendikaları Başkanı ve BAAS Partisi sorumlularından)

«Dünya Sendikalar Kongresi, uluslararası sendikal hareketin yeni bir atılım yapmasına büyük katkıda bulunacaktır. Kongrede atılacak somut adımlar, tüm ülkelerin işçileri için büyük bir önem taşımaktadır. Dünya Sendikalar Federasyonu'nun bu girişimini candan kutlarız.»

9. Dünya Sendikalar Kongresi Evrensel Sendikal Haklar Bildirgesi Karar Taslağı'ndan:

BİZ farklı ekonomik ve toplumsal sistemlerde kol ve kafa emeğimizle Dünyanın tüm zenginliklerini yaratan ve insanlığa bir özgürlük, demokrasi, toplumsal ilerleme ve barış geleceği kurmak ve bunu güvenlik altına almak için sendikalarımızda çalışan işçiler:

Her kıtada ve her ülkede, yeni işçi kuşaklarının giderek artan bir genişlikte üretime katıldığını; sendikal örgütlerin giderek artan sayıda erkek ve kadın için, işçilerin işyerlerindeki ve toplumdaki günlük yaşamlarındaki ekonomik, politik ve kültürel doldurulmaz bir aracı olduğunu **göz önünde bulundurarak;**

Halkların, özgürlük, ulusal bağımsızlık, barışın korunması için ve faşizme, ulusal baskıya, sömürgeciliğe ve yeni-sömürgeciliğe, ırk ayırımına ve emperyalizme karşı yürüttüğü her savaşımda, işçilerin ve onların sendikalarının katıldıklarını ve katılmaya devam ettiklerini ve böylece de bütün toplumlarda şimdiki ve gelecek kuşakların şükranlarına hak kazandıklarını **göz önünde bulundurarak;**

Farklı kalkınma aşamasındaki kapitalist ülkeler sendikalarının ve işçilerinin, mümkün olan en iyi çalışma ve yaşama koşullarının, iş bulma güvencesinin, çalışma hakkının savunulması yolundaki eylemlerini ve kararlıklarını ve aynı zamanda toplum refahının ve ekonomik büyümenin yeniden dağılımında ve bizzat toplumun yönetiminde yeni haklar ve işlevler talep ettiklerini **göz önünde bulundurarak;**

Kapitalist ülkelerde ayrıcalıklı azınlıkların, finans oligarşinin ve çok uluslu şirketlerin politik ve ekonomik tahakkümünün arttığını bunun, baskıları ve kapitalist kalkınmanın anti-demokratik karakterini güçlendirdiğini ve sendikal haklara yönelen ciddi saldırı ve sınırlamaların kaynağını oluşturduğunu **göz önünde bulundurarak;**

Emperyalist boyunduruğu kırmış olan, emperyalizmin, yeni sömürgeciliğin ve çok uluslu şirketlerin saldırılarına karşı ulusal bağımsızlığı korumaya ve az gelişmişliği aşmaya çalışan ve bunun sonucu olarak da sendikaların toplumdaki örgütlerini ve rollerini güçlendirmeye çalışan ülkelerin işçi ve sendikalarının deneylerini **göz önünde bulundurarak;**

Herkese çalışma hakkını, ekonomik sosyal ve kültürel haklarını kullanmayı, ekonomik ve politik demokrasinin varlığını kanıtlayan insanın insan tarafından sömürülmesine son veren, işçilerin ve halkların tüm haklarını etkin bir biçimde kullanmalarını güvenlik altına alan bir toplum sistemi çerçevesinde, sendikaların hak ve işlevlerinin serpilip geliştiğine tanık olan sosyalizmin Avrupa, Latin Amerika, Asya ve Afrika'da değişik yollardan ve farklı aşamalardan kurulmasına çalışan ülkelerdeki işçilerin ve sendikaların deneyimlerini **göz önünde bulundurarak;**

İşçilerin ve onların örgütlerinin temel hak ve güvenliklerini tanımlayan ve 1954'de Dünya Sendikalar Federasyonu tarafından kabul edilmiş olan İşçilerin Sendikal Hakları Bildirgesi'nin tamamen geçerli olduğunu **anımsayarak:**

Savaşım için ve sendikaların birleşik eylemi ve dayanışması için geniş amaçlar içererek, sendikaların, sosyal adaletsizliğin ve insanın her türlü sömürüsünün yokedildiği Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen'in kurulması yolunda özgür ve yaratıcı çalışmalar yapmalarına yol açan bu SENDİKAL HAKLAR EVRENSEL BİLDİRGESİNİ **kabul ve ilân ederiz.**

Türkiye'nin ekonomik durumu ve alınan son önlemler iş adamları ile profesörlerin katıldığı açık oturumda tartışıldı

Sadun Aren; "Ekonomiyi bu duruma işçi sınıfı getirmedi, bu yüzden hiçbir fedakârlık yapamaz,,

★ PROF. DR. SADUN AREN BUNALIMIN KAPİTALİST SİSTEMDEN KAYNAKLANDIĞINI VURGULARKEN DİĞER KONUŞMACILAR BUNALIMIN SİSTEMDEKİ HATALARDAN VE YANLIŞ EKONOMİK KARARLARDAN KAYNAKLANDIĞINI SÖYLEDİLER...

★ ZEYYAT HATİPOĞLU YİNE DEVALÜASYONU SAVUNDU...

★ KEMAL KURDAŞ — BUNALIMIN SİSTEMDEN DEĞİL YÖNETİMDEKİ HATALARDAN KAYNAKLANDIĞINI SAVUNDU...

İSTANBUL — İSTA

Türkiye'nin ekonomik durumu, içine düştüğü buhranın etkileri ve bundan sıyrılabilmek için hükümetçe alınan önlemler, Banka ve Ekonomik Yorumlar Dergisi tarafından düzenlenen, iş adamları ile iktisatçıların katıldığı bir toplantıda ele alınarak tartışılmıştır.

1978 Mart Ekonomik önlemlerinin ağırlıklı olarak tartışıldığı açık oturuma, Prof. Dr. Sadun Aren, Prof. Dr. Feridun Ergin, Prof. Dr. Zeyyat Hatipoğlu, Kemal Kurdaş, Ertuğrul Soysal, TÜSİAD Genel Sekreteri Güngör Uras ve Haluk Ünal katılmışlardır. Açık Oturum'da ilk sözü alan Prof. Dr. Sadun Aren, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik bunalımın ve sık sık karşılaştığı bunalımların, uygulanan Kapitalist ekonomi sisteminden kaynaklandığını, Türkiye kapitalizminin dışa bağımlı oluşu ile bu bunalımların daha da ağırlaştığını söylemiş, alınan ekonomik önlemlerin, kapitalist ekonomi ilişkileri çerçevesinde düşünüldüğünde «kaçınılmaz» olduğunu belirterek, bu önlemlerin bunalımın yükünü başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışan kitlelere yansıttığını söylemiştir. Enflasyonu önleyebilmek için alınan ekonomik önlemlerinse «talebi» sınırlamayı amaçladığını, talep sınırlama uygulamalarının, çalışanların ücretlerine yansıyacağını, işsizliğin artacağını söylemiştir. Sadun Aren alınan ekonomik önlemlerin emekçi kitlelere yansımaması için, fiyatların kontrol altına alınması gerektiğini vergi değişiklikleri ile emekçi sınıflara gelir aktarımı gibi önlemler alınabileceğini belirtmiş, hükümetin bu tür önlemleri almaya pek niyetli görünmediğini belirterek şöyle demiştir.

«— İşçi sınıfı Türk ekonomisini idare etmiyor. Bu duruma o getirmedi. Bu durumdan kurtarılması konusunda da hiç bir fedakârlık yapamaz. Onun düşünceci kendi yaşam düzeyini yükseltmektir. Çünkü bugünkü durum zaten olması lâzım gelenin altındadır. Bunlar için neden fedakârlık düşünsün?»

Açık oturumda daha sonra söz alarak Türkiye'nin içinde bulunduğu durum ve çözümü konularındaki görüşlerini açıklayan Kemal Kurdaş, Türkiye'nin bu gün içinde bulunduğu durumun sistemden değil ekonomik politikada yapılan hatalardan kaynaklandığını belirtmiştir.

Daha sonra söz alan İşadamı Ertuğrul Soysal ise Demir-Çelik dağıtımının devlete verilmesi kararını eleştirmiş, «Demir dağıtımında devlet fiziksel bir darboğazın içindedir. Demir kararı sülüm ve rüşvet getirecektir.» demiştir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik bunalımın sistemin özünden değil, sistemin uygulanış tarzından kaynaklandığını savunan TÜSİAD Genel Sekreteri Güngör Uras ise devalüasyonun uygulanışında yanlışlıklar yapıldığını söylemiştir.

Açık oturumda Zeyyat Hatipoğlu bunalımdan kurtulmanın yolunu yeni devalüasyonlarla açıklarken, Prof. Dr. Feridun Ergin, bunalımın kaynağı olan dış ticaret açığının devalüasyonlarla kapatılamayacağını, savunmuştur.

Hava-İş'in toplu sözleşme görüşmeleri parasal konularda kesintiye uğradı

İSTANBUL (İSTA)

Hava-İş Sendikası'nın Türk Hava Yollarında başlayan ve daha sonra grev kararına neden olan gelişmelerden sonra son olarak THY'ları yeni Genel Müdürü Selahattin Babüroğlu'nun katılımıyla sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinin olumlu olarak sürdürüldüğü açıklanmıştır.

Türk Hava Yollarında yeni dönem toplusözleşmelerde yönetime katılma, yeni ücret sistemi işçi sağlığı ve iş güvenliği konularını öneren Hava-İş Sendikası bununla ilgili hükümlerin büyük bir çoğunluğunu toplusözleşmelere geçirmiştir. Bu konuda İSTA Muhabirinin sorularını yanıtlayan Hava-İş Sendikası Genel Sekreteri Orhan Tarınç, İş yasasındaki 13 ve 17. maddelerin oluşturulan Disiplin kurullarının da karar larına bağlı olarak uygulamaya sokulabileceğini belirterek, sözleşme görüşmelerinde parasal konulara gelindiğini açıklamıştır.

Petrol-İş üç işyerinde Uzlaştırma Kuruluna gitti

KOCAELİ, (İSTA)

Kocaeli Bölgesinde bulunan üç sanayi kuruluşunda Petrol - İş Sendikası'nın sürdürdüğü toplusözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanmış ve uzlaştırma kuruluna gidilmiştir.

250 İşçinin çalıştığı Yarımca Gübre, Sanayii, 20 işçinin Çalıştığı Fürsan Tesisleri ve 800 işçinini çalıştığı Bayer Tarım ilaçları işyerlerinde uyuşmazlık tutanağı oluşturulmuştur. Uzlaştırma Kurulu'nun sorunu çözmesi için başvurulması üzerine Petrol - İş Sendikası Şube Başkanı Muammer Bekiroğlu sorunun uzlaştırma kurulunda da çözümlenmemesi üzerine grev uygulamasının kaçınılmaz olacağını belirterek ileri ekonomik hakları almak ilkemizdir demiştir.

BUNALIM VE GÖRÜNTÜLERİ

Toplu işten çıkarmalara ve tensikatlara tepkiler - 11

DİSK'E BAĞLI TÜRKİYE PETROL VE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI İSTANBUL 1 NO'LU ŞUBE BAŞKANI ZEKİ ÖZYAVUZ:

"İşverenler, İş Yasasındaki 13, 17 ve 24. maddeleri kolayca çalıştırabiliyorlar

İşverenler, İş Yasası'ndaki 13., 17. ve 24. maddeleri kolayca işletebilmekte ve böylece sendikal faaliyetleri yasal olarak engelleyebilmektedirler. Şöyleki işveren, işyerinde örgütlenme çalışmaları sürdüren sendika militanlarını tazminatlarını ve tüm yasal haklarını vererek, 13. maddeye göre işten çıkartabilmektedir. Bunu yaparken biçim olarak yasa dışına çıkmamakta ve sendikal faaliyetleri bu yolla kolayca engelleyebilmektedirler.

Bilindiği gibi tensikat, yasa gereğince on kişinin üstünde işçi çıkarılarak yapılır. Tensikat yapmak için gerekli koşulları olmayan işveren, işyerinden 13. maddeye göre üçer beşer işçi çıkararak, dilediği kadar insanı işsiz bırakabilmekte ve parti parti işçi çıkararak, aslında tensikat yapabilmektedir.

Toplu işten çıkarma, bizim işkolumuzda son olarak Mustafa Nevzat İlaç Fabrikası'nda yapıldı. Bu işyerinde şu anda 35 işçi çalışmaktadır. İşveren, döviz ve hammadde yokluğunu bahane ederek, işyerinden 120 işçinin işine son vermiştir.

İşverenler işyerlerinden işçi çıkarmayı genel olarak iki nedenle yaparlar. Bunlardan birincisi, işyerinde sendikal gücü kırmak için. İkincisi ise, kıdem tazminatını hiç vermemek ya da eksik vermek için. Yine bilindiği gibi, işyerinde bir yılı doldurmamış işçiye yasa gereğince kıdem tazminatı verilmez. Bu nedenle işveren, işyerinde çalıştırdığı işçileri bir yılını doldurmadan kapı dışarı etmektedir.

Biz sendika olarak, işverenlerin bu türden uygulamalarını kısmen de olsa önleyebilmek için, imzaladığımız toplusözleşmelere bazı hükümler getirmekteyiz. Bunları şöyle sıralamak mümkündür.

Öncelikle işçilerin kıdem ve ihbar tazminatlarını yükseltmek suretiyle işverene maddi külfet yüklemeye çalışırız. İşveren böylece, kıdemli işçileri kolayca atamaz.

Öte yandan, toplusözleşmenin tensikatla ilgili bölümlerine sırasıyla şunları getiririz.

1 — Kendi isteği ile ayrılmak isteyenler,
2 — Emekliliğe hak kazananlar,
3 — Son girenler ilk çıkar.

İşyerinde tensikat yapacak olan işveren, toplusözleşmeye konulan bu prensipler gereğince işçi çıkarabilir. Bu takdirde üyelerimizin hakları kısmen de olsa korunmuş olur.

Aslında bu aldığımız kısmi önlemler yetersizdir. Önemli olan etkili önlemlerin yasalarda yapılacak değişiklikle sağlanması gerekir. Hükümetlerden bunu istiyoruz.

BEYRUT'TA 17 KİŞİ ÖLDÜ

Lübnan'da, 1975 yılında patlak veren iç savaşın üzerinden üç yıl geçtikten sonra ilericilerle falanjistler yeni den geniş bir bölgede çatışmaya başlamışlardır.

Gözlemciler, iç savaşın tehlikeli bir şekilde yeniden patlak vermesinden korktuklarını söylerken Güney Lübnan'da da, işgalci İsrail birliklerinin, çekilmekte hiç de acele etmediklerine dair haberler alınmıştır.

Beyrut'un Ayn Rummaneh semtinde, sağcılar ile ilericiler arasında hafta başında çıkan olaylarda şimdiye dek en az 17 kişinin öldüğü ve 85 kişinin de yaralandığı saptanmıştır. Barışı sağlamaya çalışan Suriyeli askerler, Ayn Rummaneh'te, sağcıların kuvvetlerinin ateşi ile karşılaşınca derhal cevap vermişlerdir.

Öte yandan, BM Genel Sekreteri Waldheim'in hafta sonunda Ortadoğu'ya gideceği açıklanmıştır.

Kennedy, İsrail saldırısını kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Senatörlerinden Edward Kennedy, İsrail'in Lübnan'a yaptığı saldırının bu ülkenin sivil halkına pek çok felâket getirdiğini söylemiştir. Edward Kennedy, Senato'da yaptığı bir konuşmada, Lübnan'da yüzlerce kişinin öldüğünü ve ikiyüzbinden çok insanın göç etmek zorunda kaldığını belirtmiştir.

Humanite Dimanche Dergisi Muhabiri Vietnam-Kamboçya çatışmasının bilinmeyen yönlerini anlatıyor

"Vietnam Devrimi Pol Pot'un rejimi gibi emekçileri katletmiyor,,

★ POL POT REJİMİNDEN KAÇAN KAMBOÇYALILAR VİETNAM'A SIĞINIYOR

Kamboçya'nın ısrarlı saldırıları sonucunda birkaç aydan beri Vietnam ve Kamboçya'nın 1000 km lik ortak sınırı boyunca çatışmalar süregelmekte. O-cak ayından beri bu mücadele bölgelerini gezmekte olan Humanité Dimanche Dergisi Muhabiri Michel Strulovici izlenimlerini, Vietnamlılarla ve esir alınmış Kmerlerle yaptığı görüşmeleri anlatıyor. Kamboçyalıların anlattıkları Pol Pot'un Vietnam'a karşı tutumunun yıllar boyunca Vietnam devrimcileriyle beraber mücadele eden, onlar tarafından desteklenen halk tarafından zor benimsendiğini gösteriyor. Ayrıca iki halk arasındaki ilişkilerin diğer bir ilginç yanı da, Kamboç yetkilileri iki yıldan beri halka Vietnam'ın baş düşmanları olduğunu belirtirken Vietnam'da Pol Pot rejiminden kaçmış 100.000 kadar Kamboçyalı Vietnam vatandaşlarıyla aynı koşullar altında yaşıyor.

Michel Strulovici izlenimlerini şöyle anlatıyor:

14 yaşında Vietnamlı bir genç kız ağlayarak bütün ailesinin öldürüldüğü Kamboç saldırısını şöyle anlatıyor: «Geceleyin geldiler. Evi tutuşturmaya başladılar. Babam onlara — Ben bir asker değilim — dedi. Onu hemen orada öldürdüler. Annem, dört kardeşim, komşunun kızı ve ben sığınağa kaçtık. Bir el bombası atıp ateş açtılar. Sağ kalan tek kişi benim, sığınakta ölen ailemin cesetleri altında kalmam beni kurtardı.»

Sınırdan 4 km. uzaklıkta olan Tan Lap kasabasında, her yaştan 1.020 Vietnamlı Kmerler tarafından öldürülmüşler. Geçtiğimiz aylar içinde bu tür katliam sahneleri sürekli olarak tekrarlanmış. Bu saldırılar halen de sürmekte. Ülkenin güneyinde bulunan 30.000 nüfuslu Ha Tien kenti boşaltılmış. Sınırdan 3 km. uzaklıkta bulunan kent sürekli olarak Kmerlerin saldırılarına uğruyormuş. Sınırdan 15 km. uzaklıkta olan Tay Ninh de sürekli korku içinde yaşıyan bir kent. Halk her evin bahçesinde sığınaklar yapmış, ayrıca yollarda da küçük sığınak delikleri kazmış. Böylece tam yemek saatlerinde saldırıya geçen Kamboçyalıların mermilerinden korunmayı sağlamışlar.

4 Mart günü sınır yakınında Mekong Irmağı kıyısında Thuong Phoc kasabasında Humanité Dimanche Dergisinin Fotoğrafcısı J. C. Labbé ve Ajans France Press'in muhabiriyle beraber gezerken, bu saldırılardan birine şahsen tanık olduk. Bir saat içinde çevremize 11 tane obüs düştü ve ellerinde mitralyöz bulunan 4 komando bulunduğumuz yere saldırıya giriş ti.

ASKERLERE VERİLEN EMİRLER

Üç gün önce de, ayırdan beri bombalanmakta olan aynı kasabanın yarısı bir Kmer bölüğü tarafından işgal edilmiş.

Orada esir edilen Kmer askerleriyle konuştum, tek rarladıkları emiri hep aynı: «Herşeyi öldürmek, herşeyi yıkmak herşeyi yakmak». Bacağından yaralı 18 yaşında bir Kmer şöyle dedi: «Aldığımız emirler, bütün Vietnamlı askerleri ve halkı öldürmek, evleri ve ürünleri yoketmekti. «Bir Kmer bölük şefi ise Kamboçyada esir bulunan Vietnamlı askerlerin — bağlanıp, başlarına kazmayla vurularak öldürüldüğünü — gördüğünü belirtti. Esir alınan askerlerden birinin üzerinden çıkan «top secret» çok gizli bir belgede 17 Temmuz 1977'de Kmer yöneticilerinin yaptığı bir konferansın özeti bulunmuş. Belgenin sonu şöyle: «(...) düşmanın (Vietnam) durumunu iyice belirlemek için sürekli keşif operasyonları yapmaya hazırlanmalıyız böylece onları ortadan kaldırabiliriz.»

VİETNAM'A SIĞINAN KMERLER

Halen Vietnam'a kaçmış 100.000 Kmer vatandaşı bulunuyor. Kamboçya'nın uyguladığı bütün bu katliamlara karşın Vietnam halkı Kmerleri çok iyi karşılıyorlar. Kmerlerin yerleştirildiği kasabalardan bazılarını gezebilme fırsatını buldum. Sınırdan 30 km. uzaklıkta bulunan ve yeniden inşa edilmekte olan bir kasabada 8.000 Kmer barınmakta. Etrafta ne bir askeri kontrol, ne de kasabayı çevreleyen dikenli teller var. Burada bulunan Kmerler herhangi bir Vietnam vatandaşı muamelesi görüyorlar tüm ihtiyaçlarını Vietnam yetkilileri karşılıyor. Adam başına ayda 13 kilo pirinç dağıtılıyor, ayrıca hasır dan kulübelerin yerine topraklı bir harçtan yapılan evler inşa edilmekte. Kasabada ayrıca bir dispanser ve bir okul var, Kmerler şimdiden çevrede işlenmiyen toprakları ekip biçmeye başlamışlar.

Güney Doğu kıyılarında bir başka Kmer kasabasına yemek saatinde vardım. Açık havadaki mutfağın girişinde bir tabela asılı: «173 kişi, 34.60 kilo pirinç» Kazanlarda sebzeli balık çorbaları kaynıyor. Buraya sığınmış olan Kmer askerlerinde Vietnamlıların onlara karşı tutumlarına pek şaşmışlar. Hangi biriyle sohbet etsem hepsi aynı şeyi söylüyor. Çoğu Kamboçya'da politik sorumluların «Vietnamlı düşmanın onlara en acımasız işkenceleri yapacağını Vietnamın bir numaralı düşman olduğunu» öğrettikleri «politik derslerin» etkisinde kaldıklarını açıklıyorlar.

Bütün bu ziyaretlerim sırasında değişik bölgelerden gelmiş bir çok Kamboçyalıyla görüşebildim. Burada sadece Güncel Kamboç toplumunun yaşamı konusunda iki görüşmemi aktarıyorum. Sözünü ettiğim kasabada tanıdığım bir Kamboçyalı şunları anlattı: «1975 Nisanından önce Phnom Pen'de demiryolları işçisiydim. Diğer bütün kentliler gibi başkenti terketme emrini aldım. Kendimi Kampot bölgesinde 1.300 nüfuslu bir kasabada buldum. Bu kasaba daha sonra bir kooperatif oldu. Köylü olmaya zorlandım, Anlaşılan yeni rejimin demiryolu işçilerine ihtiyacı yoktu! Günde en aşağı 12 saat çalışıyorduk. Ama sadece iki öğün yemek hakkına sahiptik; her yemekte 100 g. pirinçle biraz tuz veriliyordu. Son zamanlarda her ay 1.300 kişi bir sığırı paylaşabiliyorduk. Okul olmadığı gibi otların dışında modern ilaçta yoktu. Bu köyde bir çok kişi Kmerler tarafından tutuklandı. Tutuklananlar 25'le 40 yaşları arasında adamlardı. Daha sonra hepsinin cesedlerini gördüm. Bize Kmerler bunların eski rejime bağlı olduklarını söylediler. Dört arkadaşım ve ben yakında sıranın bize geleceğini düşündük ve ailelerimizi bırakarak kaçtık,

Yol çok tehlikeliydi, Üstelik Vietnam'a ulaşabilmek için 35 km. yürümemiz gerekti.»

Tay Ninh kentinin çevre mahallelerinde bir saatten fazla bir süre Ocak ayı başında Vietnam'a gelen Kamboçyalı Bayan Chrung Eng'le sohbet ettim. Bayan Eng 23 yaşında ailesinden 1 kişiyle beraber Viietnam'a sığınmış. Bana şunları anlattı. «Mimot kentine bağlı Piem Chi Leang köyünden geliyorum. 1973'le 1975 arası Phnom Pen'de ilkokul öğretmenliği yaptım. 1975'te kocam Lon Nol Hava Harp Okulundan asteğmen çıktı. Ağabeyimle beraber Kmerler tarafından tutuklandı, o zamandan beri onlardan haber alamadık. Ben ikisinin de öldürüldüğüne inanıyorum. 17 Nisan 1975'te başkenti terk memiz için bize 1 saat tanıdılar. «Genç kadın ve ailesi gemi ve cip kullanarak dört günde Mimot'ya varabilmişler ve derhal zorunlu olarak kooperatife yollanmışlar.»

VİETNAM DEVRİMİ POL POT'UN REJİMİ GİBİ EMEKÇİLERİ KATLETMİYOR.

«Kooperatifte 500 kişiydik. Altı tane Kmer herşeyi yönetiyordu. Sabah 5'ten öğlene kadar çalışıyorduk. Günde iki öğün buğday ezmesi veriyorlardı. Yemekleri herkes beraber yiyiyordu ve herşey ortaklaşa kullanılıyordu. İlacımız yoktu. Çocuklar anne babalarından ayrı tutuluyorlardı. Aslında günde bir saat okula gitmeleri gerekiyordu ama bu pek nadiren uygulanıyordu. 15'ini aşmış gençlerin hepsi yetkililer tarafından götürüldüler ve ne olduklarını öğrenemedik. Evlenebilmek ve hatta görüşebilmek için yetkililerden izin almak gerekiyordu. Gebe kadınlar doğum gününe kadar çalışmak zorundaydılar sonra bir ay izine hakları vardı. Çalışmaya başladıklarında, çocuklara köyün yaşlı kadınları bakıyordu. Akşamları yada geceleri yapılan politik derslerde bize, ilk olarak ülkeyi yeniden inşa etmeleri gerektiği, ikinci olarak da Kmerlerin baş düşmanımız olduğu öğretiliyordu. Kooperatifte tutuklanıp eli kolu bağlı götürülen bir çok kişi oldu. Hataları, var olan yasalara uymamaktı, ya da onların Vietnamlılarla ilişkileri olduğunu iddia ediyorlardı, ya da sadece aç olduklarını belirtmişlerdi. Ben Vietnam'a kaçmayı seçtim, çünkü Vietnam devrimi Pol Pot'un rejimi gibi emekçileri katletmiyor.»

Moğolistan Halk Cumhuriyeti Çin'i protesto etti

★ ÇİN'İN İÇ İŞLERE KARIŞMAMA İLKESİNİ ÇİĞNEDİĞİ AÇIKLANDI

MOSKOVA (TASS)

Moğolistan, Çin'e gönderdiği bir protesto notasında Çin'in Moğolistan'daki Sovyet askerlerinin geri çekilmesini istemekle, Moğolistan'ın içişlerine karıştığını ileri sürmüştür.

TASS Haberler Ajansı, notanın 12 Nisan tarihinde verildiğini bildirmiştir.

Geçen Şubat ayında Pekin hükümeti, sınır bölgelerindeki Sovyet askerlerinin geri çekilmesi isteğinde bulunarak, iki ülke arasında daha iyi ilişkiler kurulmasını isteyen Kremlin'in çağrısını geri çevirmişti.

TASS, Moğolistan - Çin ilişkilerinin son derece kötü olduğuna değinmiş ve ülkedeki Sovyet askerlerinin geri çekilmesinin, Moğolistan Cumhuriyeti halkı tarafından da iç işlere kaba bir müdahale olarak ele alındığını açıklamıştır.

PİNOCHET YETKİLERİNİ GENİŞLETİYOR

★ ŞİLİ HÜKÜMETİ İSTİFA ETTİ

SANTİAGO (A.A.)

Santiago'da yayınlanan resmi bir bildiriye göre, Şili hükümeti, Başkan Pinochet'ya daha geniş bir hareket özgürlüğü sağlamak amacıyla topluca istifa etmiştir. Pinochet, hükümetin istifasını kabul etmiş ve hemen ardından eski Cumhuriyet denetçisi Avukat Sergio Fernandez'i İçişleri Bakanlığına atamış ve kendisinden 48 saat içinde yeni hükümeti kurmasını istemiştir.

Rusya Federasyonu Anayasası onaylandı

★ TAM İSTİHDAM, ÜCRETSİZ ÖĞRENİM, SAĞLIK VE EMEKLİLİK GÜVENCELERİ ARTIRILDI.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Cumhuriyetlerinden olan Rus Sovyet Sosyalist Federatif Cumhuriyeti'nin yeni Anayasası, Rus SSFC Yüksek Şûrası tarafından oy birliği ile onaylanmış ve kabul edilmiştir. Yeni Rus SSFC Anayasasının, geçen sonbaharda kabul edilen yeni Sovyetler Birliği Anayasası temelinde hazırlandığı belirtilmektedir.

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği yeni Anayasası kabul edildikten sonra, Sovyetler Birliği'ni oluşturan bütün cumhuriyetlerde yeni Anayasa taslakları hazırlanmış ve halkın tartışmasına açılmıştı. Rus SSFC'deki tartışmalardan sonra derlenen sonuçlarla birlikte, yeni Anayasa tasarısı, olağanüstü olarak toplanan Rus SSFC Yüksek Şûra'sı tarafından görüşülmüş ve oybirliği ile onaylanmıştır.

Rus SSFC'nin yeni Anayasasının, yeni sosyal ve politik haklar getirmekte olduğu, tam istihdam, ücretsiz öğrenim ve sağlık bakımı, dinlenme, emekli aylığı gibi garantiler sağladığı, Rus SSFC Yüksek Şûrası'na seçilme yaşını 21'den 18'e indirdiği bildirilmektedir. Ayrıca, nüfus artışı nedeni ile, Rus SSFC Yüksek Şûrası'ndaki sandalye sayısı, 904'den 971'e yükseltilmiştir.

Vietnam Kamboçya'ya yeni bir çağrı yaptı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Vietnam, Kamboçya ile aralarındaki sınır anlaşmazlığının görüşmeler yolu ile barışçı bir biçimde çözümlenmesi için yeni bir çağrı yapmıştır. Vietnam'ın Paris Büyükelçiliği tarafından yapılan çağrıda, görüşme yapmanın, Güney-Doğu Asya'da barışın çıkarlarına uygun düşeceği belirtilmiştir. Büyükelçilik sözcüsünün yaptığı açıklamada, Vietnam'ın, sınırdaki ateşin kesilmesini önerdiği ve karşılıklı bağımsızlığı ve hükümranlığı garanti eden bir anlaşmanın imzalanmasını istediği belirtilmiştir. Vietnam Paris Büyükelçiliğinin açıklamasında, Vietnam'ın Kamboçya sınırında yığınak yaptığı ve saldırılar düzenlediği iddiaları da reddedilmiştir.

Bilindiği gibi Kamboçya, Vietnam'ın sınıra askeri birlik yığdığını ve çatışmaların son günlerde hızlandığını iddia etmektedir.

Kahire'de 200 kişi yargılanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Gizli örgüt üyesi oldukları iddiası ile 200 kişinin yarın Kahire'de yargılanacağı açıklanmıştır. El Ahram Gazetesinde yer alan habere göre, yargılanacak olan 200 kişi, geçen yıl yapılan büyük gösterilere katılmış olmakla suçlanmakta ve yasaklanmış örgütlerin üyesi oldukları iddia edilmektedir. Bilindiği gibi geçen yıl birçok Mısır kentinde yer alan gösterilerde 200 kadar insan ölmüştü. Yüksek fiat artışlarının ilan edilmesinden sonra patlayan gösterilerde yüzlerce kişi tutuklanmıştı.

Amerika NATO Ülkelerine uranyum ihraç edecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya Araştırmalar Bakanlığı sözcüsü, Amerika Birleşik Devletlerinin, NATO üyesi bazı ülkelere 300 kilo yüksek oranda zenginleştirilmiş uranyum ihracına izin verdiğini açıklamıştır.

İhraç edilecek uranyumun çeşitli deneme reaktörlerinde kullanılacağı belirtilmiştir.

Sözcü, bu kararın nükleer enerji sorumlularınca da olumlu karşılandığını zira bu tür maddelerin kullanma şekli üzerinde Amerikan denetiminin arttırılmasının Federal Almanya'nın gereksindiği zenginleştirilmiş uranyum ikmalinde yetersizliklere yolaçmasından çekinilmiş olduğunu belirtmiştir.

Çavuşesku, Carter ile Ortadoğu konusunu görüşüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Resmi bir ziyaret için ABD'ye giden Romanya Devlet Başkanı Çavuşesku ile ABD Devlet Başkanı Carter arasındaki görüşmeler dün Washington'da başlamıştır. Bu arada, çeşitli haber ajansları, Çavuşesku'nun, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Kim İl Sung'un ve Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın birer mesajını Carter'a götürmüştür.

Belirtildiğine göre Kim İl Sung'un mesajında, Kore'nin birleştirilmesi olanaklarından söz edilmekte, Sedat'ın mesajında ise, Ortadoğu sorununun çözümlenmesi için bazı yeni öneriler bulunmaktadır.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Belgrad, silahsızlanma ve Ecevit

Önem taşıyan ve ilgi çeken raslantı, Ecevit'in yeni Hükümet Başkanı olarak ikinci dış gezisini gene bir komşu ülkeye yapması. Bir başka deyişle, Yunanistan'dan sonra sıra Yugoslavya'da. Tıpkı, Belgrad'ı Sofya'nın izleyeceği gibi...

Ne var ki, Yugoslavya'nın dikkat çeken özelliği, bloksuzlar ailesinin önde gelen bir üyesi olması. O, ne Yunanistan gibi Batı blokuna bağlı bir komşumuz, ne de Bulgaristan gibi sosyalist ülkeler üyesi bir devlet.

Türkiye'nin yeni Başbakanı, CHP Genel Başkanı olarak da Yugoslavya'yı ziyaret etmişti. Ama, bu kez koşullar değişik. Şimdi, Belgrad'ın karşısında Batı ile olan ilişkileri bunalım geçiren, Sosyalist Dünya ile olan bağlarını sıklaştırmak isteyen ve son olarak, Üçüncü Dünya'ya yaklaşmayı amaçlayan bir Ankara var.

CHP Genel Başkanı, 1976 büyük kurultayında ortaya attığı formül ile yakın komşularına yönelik bakış açısını somutlaştırmıştı: «Türkiye bir Balkan devleti. O bir Ortadoğu ülkesi ve bir Akdeniz gücüdür.» demişti. Gerçekten, bu formül, Türkiye'nin yakın komşularıyla olan ilişkilerine yumuşamanın ışığı altında yeni perspektifler açacak zenginlikte. Sözgelimi Yugoslavya, böyle bir tanımın birinci ve sonuncu özellikleri yüzünden Türkiye ile ortak noktalara sahip. Üçüncüsü, yani Ortadoğu yönünden ise, sorunla sıkı sıkıya ilgili bir devlet.

1976 yılı başında Yunanistan'da gerçekleştirilen Balkan Konferansı, yeni toplantıya Türkiye'nin ev sahipliği yapmasını karar altına almıştı. Ancak, yeni toplantı çağrısına konferans üyelerinden yalnız Bulgaristan cevap vermedi. Yeni ortamı olgunlaştırdığı bir zeminde, Türkiye'de toplanacak olan İkinci Balkan Konferansı, kuşkusuz üstünde sürekli durulan yeni Ulusal Savunma kavramına olumlu katkıda bulunacak bir girişim sayılabilir. Belgrad buluşması ise, bu alanda itici bir rol oynayabilir.

Zaten, yeni Ulusal Savunma sisteminin Ecevit-Tito görüşmelerinde gündemin ağırlıklı maddesini oluşturacağı açık. Birleşmiş Milletler'de, silahsızlanma olağanüstü oturumunda Türkiye'yi temsil edecek olan Başbakan Ecevit'in gezisinden önce Belgrad ile -hatta Sofya ile- bu konuyu tartışması doğal sayılmalı. Kaldı ki, bir süre önce silahsızlanma önerileri paketi üstünde ikili bir temas olmuştu. Bu kez, iki ülke yöneticilerinin konuyu daha bir kat derinleştirmesi elbette olağan bir sonuç.

Unutulmaması gereken bir başka nokta, Türkiye ile Yugoslavya'yı birbirine bağlayan en önemli bağlardan birinin Helsinki Konferansı olması. Dolayısıyla, onun sonuçlarının yaşama uygulanması kaygusu. Örneğin, silahsızlanma maddesi de Helsinki Sonuç Belgesine sıkı sıkıya bağlı bir konu değil mi?

Öte yandan, Türkiye'nin Belgrad ile yapacağı görüşmeler, kaçınılmaz olarak, bloksuzlar yönünde belirleyici değilse bile, umut verici bir adım olacak. Yalnız, Kıbrıs sorununun çözümünden önce gerçek bir yaklaşımın olabileceğini düşünmemek gerekir. Çünkü, ancak Kıbrıs sorununun NATO dışı çözümü ile, emperyalizmin bölgedeki ağır baskısı ve kaba müdahaleleri sınırlandırılmış olabilecek.

Helsinki'nin yaydığı ışık ve buyruklar doğrultusunda Balkanlarla Akdeniz'de gerçekleştirilecek işbirliği, varolan olanakların sonuna dek kullanılması, yumuşamayı ve barışı güçlendirdiği gibi, ikili ilişkileri de geliştirecektir, zenginleştirecektir.

Ecevit'in Belgrad'da yeni ufukları araştırması yeni olanakları ölçüp tartması ve yeni desteklerden yararlanması, herşey bir yana, Türkiye'nin bağımsızlığını pekiştiren önemli bir girişim niteliği taşıyor.

Küçükköy Belediye Başkanlığından İLÂN

Belediyemiz hudutları dahilinde bulunan 15 pafta 2673 parsel sayılı 360 dönümlük yerin çukur yerleri toprak döküm sahası olarak 2 yıl için kiraya verilecektir.

1 — İşin tahmini keşif bedeli 2.000.000.— TL. olup dökülecek hafriyat miktarı 80.000 kamyon tutarındadır.

2 — Bu işe ait şartnameyi havi dosya Belediyemiz İmar İşleri Müdürlüğünde mesai saatleri içersinde görülebilir.

3 — İhale 28.4.1978 tarihinde Cuma günü saat 14.00 te Küçükköy Belediyesi Encümen toplantı salonunda yapılacaktır.

4 — İhale 2490 sayılı kanunun 31. maddesine göre kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

5 — Bu işe ait geçici teminat miktarı 73.750.— TL. dır.

6 — İsteklilerin 1977 yılı Ticaret Odası Belgesini ibraz etmeleri gereklidir.

7 — Bu işe ait teklif mektuplarının ihalenin yapılacağı tarihten bir gün önceki 27.4.1978 tarihinden Perşembe günü mesai saati sonuna kadar Belediye Başkanlığına verilmesi gerekmektedir.

(Basın 14059 — 202)

Hadımköy Belediye Başkanlığından İLAN

1 — Belediyemize ait aşağıdaki yazılı yol betonlama vs. inşaat işleri işi 2490 sayılı ihale kanununun 31. maddesi gereğince kapalı zarf eksiltme suretiyle Belediyemiz Encümeninde ihale edilecektir.

2 — İhaleye gireceklerin gazete ilan tarihinden sonra eksiltme şartnamesinin 5. maddesindeki lüzumlu evrakları Belediyemizden öğrenerek en geç 28.4.1978 Cuma günü saat 14.30 a kadar yeterlik belgesi almak üzere Belediyemize müracaatları gerekmektedir.

Bu işe ait şartnameler Belediyemizde görülebilir.

Yapılacak işin nevi	Muhammen bedeli	Geçici Teminatı	İhale gün ve saatı
Yol betonlama vs. inşaatı	2.999.226.72 TL.	103.726.80	3.5.1978 15.00

(Basın 14333 — 250)

ECEVİT YUGOSLAVYA'DA GÖRÜŞMELERİNE BAŞLADI

AMBARGONUN KALDIRILMASI İÇİN ÇALIŞAN ECEVİT "SİLAHSIZLANMAYA,, ÖNEM VERDİKLERİNİ SÖYLEDİ

HABER MERKEZİ

Başbakan Bülent Ecevit, dün Dünya Bankası Başkanı Mc Namara ile bir görüşme yaptıktan sonra Yugoslavya'ya gitmiştir.

Yugoslavya'ya hareketinden önce Ecevit, Mc Namara ile görüşmesi hakkında bir açıklama yapmış ve Dünya Bankasının Türkiye'ye sağladığı olanaklarda iki kat artış olabileceğini söylemiştir. Ecevit, beraberindeki heyetle Yugoslavya'nın başkenti Belgrad'a vardıktan sonra, Yugoslavya Başbakanı Veselin Djuranoviç'in Ecevit onuruna verdiği yemeğe katılmıştır. Ecevit, yemekte yaptığı konuşmada, Yugoslavya ile işbirliğinin bölge barışı açısından da önemli olduğunu belirterek, «Hükümetimiz yumuşamanın gerekli ve sürekli barışa dönüşebilmesi ve Helsinki Sonuç Belgesinin amaçlarına erişebilmesi için, uluslararası etkin denetim altında silahsızlanmanın sağlanmasına büyük önem vermektedir» demiştir.

ECEVİT Mc NAMARA İLE GÖRÜŞTÜ

Başbakan Bülent Ecevit, dün sabah Çınar Oteli'nde Dünya Bankası Başkanı Mc Namara ile bir görüşme yapmıştır. Ecevit, Yugoslavya'ya hareketinden önce Mc Namara ile görüşmesiyle ilgili olarak Dünya Bankasının Türkiye'ye sağladığı olanaklarda iki kat kadar bir artış olabileceğini söylemiş, bunun ancak yetkili kurullardan henüz geçmediğini belirtmiştir.

Ertelenen Türkiye - Yunanistan görüşmeleriyle ilgili bir soru üzerine de bu konuda bir yorum yapmak istemediğini belirterek, «Ancak gözlemcilerin aklına gelecek ilk yorum, ambargonun kaldırılması girişimlerinin etelenmeye yol açtığı olacaktır» demiştir.

★ ECEVİT: «HÜKÜMETİMİZ YUMUŞAMANIN GEREKLİ VE SÜREKLİ BARIŞA DÖNÜŞEBİLMESİ VE HELSİNKİ SONUÇ BELGESİNİN AMAÇLARINA ERİŞEBİLMESİ İÇİN, ULUSLARARASI ETKİN DENETİM ALTINDA SİLAHSIZLANMANIN SAĞLANMASINA BÜYÜK ÖNEM VERMEKTEDİR.»

★ YUGOSLAVYA HÜKÜMETİ SÖZCÜSÜ KALEZİÇ, KIBRIS KONUSUNDA YUGOSLAVYA'NIN KIBRIS'IN BAĞIMSIZ VE BAĞLANTISIZ BİR STATÜDE KALMASINI İSTEDİKLERİNİ TÜRK VE RUM TOPLUMLARININ DA EN KISA ZAMANDA GÖRÜŞMELERE BM GÖZETİMİ ALTINDA BAŞLAMALARININ GEREKTİĞİNİ SÖYLEDİ.

ECEVİT YUGOSLAVYA'DA

Başbakan Bülent Ecevit beraberindeki heyetle Belgrad'a vardıktan sonra Yugoslavya Başbakanı Veselin Djuranoviç'in Ecevit onuruna verdiği yemeğe katılmıştır. Ecevit yemekte yaptığı konuşmada, barışın sağlam temellere dayanmasının, yeni bir ekonomik dünya düzeninin kurulmasına bağlı olduğunu söylemiş bunun gerçekleştirilmesi yolunda bölgesel işbirliğinin önemli olduğunu belirtmiştir. Balkanlar, Orta Doğu ve Akdeniz'in böyle işbirliğine uygun olduğunu belirten Ecevit, yeni hükümetin Yugoslavya ile ticaret ve kültür ilişkilerini genişletmekten başka, her iki ülkeye ve tüm bölgeye yararlı olabilecek ortak yatırım ve girişim olanaklarını da desteklemeye hazır olduğunu bildirmiştir.

Kıbrıs ve Türkiye, Yunanistan ilişkilerine de değinen Ecevit, daha sonra şöyle devam etmiştir:

«Hükümetimiz yumuşamanın güvenli ve sürekli barışa dönüşebilmesi ve Helsinki Belgesinin insanca amaçlarına erişilebilmesi için, uluslararası etkin denetim altında silahsızlanmanın sağlanmasına büyük önem vermektedir.

Çağımız uygarlığının ve teknolojisinin tüm insanlığı refaha kavuşturabilecek olanaklarına karşın, insanlığın çoğunluğunun hâlâ yoksulluktan kurtulmamış olmasında, sömürü kadar silahlanma yarışı da etken olmaktadır.

Dünya'da sömürünün sona ermesi ve silahlanma yarışının durması içten dileğimizdir.»

YUGOSLAV HÜKÜMET SÖZCÜSÜNÜN AÇIKLAMASI

Yugoslav Hükümeti sözcüsü Mirko Kalezic, «Türkiye Başbakanı Bülent Ecevit'in Yugoslavya'yı ziyareti, ülkelerimiz arasındaki işbirliği ve dostluk ilişkileri ne hız kazandıracaktır» demiştir.

Kalezic, haftalık basın toplantısında sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«Sekiz yıldan beri Yugoslavya'yı ziyaret eden ilk Türk Başbakanı olan Ecevit'in ülkemize gelmeye karar vermesi eşitlik, karşılıklı olarak bağımsızlığımıza saygı ve anlayış duymak bir birimizin egemenliğine saygılı davranmak ve uluslararası ilişkilerde birbirimizin işlerine karışmamak esasına dayanan dost ilişkilerimizin bir ifadesidir. Türkiye ve Yugoslavya arasında belirli hiç bir sorun bulunmamaktadır.»

Kalezic, Ecevit'in gündeminde Balkan işbirliğinin birinci sırayı alacağını, gerek Türkiye ve gerekse Yugoslavya'nın Balkan ülkeleri arasında ikili ve çok yönlü işbirliği yanlısı olduklarına da işaret etmiştir.

Kalezic sözlerini sürdürerek Kıbrıs konusunda da Yugoslavya'nın Kıbrıs'ın bağımsız ve bağlantısız statüde kalmasını istediğini, Türk ve Rum toplumlarının da en kısa zamanda görüşmelere BM gözetimi altında başlamaları gerektiğini söylemiştir.

Kalezic ayrıca gene ikili ilişkilere değinmiş ve Yugoslavya ile Türkiye arasında özellikle ticari ve ekonomik işbirliğinin geliştirilebileceğine işaret etmiştir.

Dünya Bankası ormancılık projesi için 73 milyon dolar kredi verecek

★ MC NAMARA'NIN İMAR VE İSKÂN BAKANI İLE YAPTIĞI GÖRÜŞMEDE İSTANBUL'UN ŞEHİRSEL GELİŞME SORUNU ELE ALINDI.

HABER MERKEZİ

Dünya Bankası Başkanı Mc Namara dün sabah Başbakan Bülent Ecevit'le kısa bir görüşme yaptıktan sonra İmar ve İskan Bakanı Ahmet Karaaslan ve Orman Bakanı Vecdi İlhan ile görüşmüştür. Görüşmelerden sonra İmar ve İskan Bakanı, Dünya Bankası Başkanı ile İstanbul'un şehirsel gelişme sorunu üzerinde durduklarını belirtmiştir. Orman Bakanı Vecdi İlhan ise, Mc Namara ile yaptıkları görüşmede Anadolu, Ege ve Marmara sahillerindeki ormanlarda yeni ağaçlandırma çalışmaları ve sanayiye dönük çalışmaları üzerinde durduklarını ve Dünya Bankası'nın bu projeler için 73 milyon dolarlık kredi vermeyi kabul ettiğini açıklamıştır.

Mc Namara ile İmar ve İskan Bakanı arasında yapılan görüşmede İstanbul'un kanalizasyon şebekesi, içme suyu, ulaştırma sistemi ve trafik sorunu ile gecekondu bölgelerinin ıslahı üzerinde durulduğu belirtilmiştir.

Mc Namara öğleden sonra Türkiye Sinai Kalkınma Bankası yetkilileri ve özel sektör temsilcileri ile de birer görüşme yapmıştır.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konsey Başkanı Erdal Atabek Politika'ya görüşlerini açıkladı

Dünya Sağlık Örgütü'nün üzerinde durduğu konu: HİPERTANSİYON

Dünya Sağlık Örgütü, bu yıl için, Dünya Sağlık Haftası nedeniyle üzerinde durulması ve tartışılması konusunda Hipertansiyon'u önerdi. Geçtiğimiz hafta, Türkiye Halk Sağlığı Komitesi, bu sorunu çeşitli vesilelerle ele aldı, konuya bilimsel bir yaklaşımda bulundu. Dünya Sağlık Haftası bugün sona eriyor. Ancak pek çok insan, Yüksek Tansiyon'dan rahatsız ve bu sorun henüz giderilebilmiş değil.

Konuyu, Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Sayın Dr Erdal Atabek ile görüştük.

—Sayın Atabek, Sağlık Haftası'yla ilgili olarak Hipertansiyon'un seçilmesinin nedenleri sizce nedir. Bunu yanıtlarmısınız?

E. ATABEK: Dünya Sağlık Örgütü, genellikle dünyada yaygın ve etkileri bakımından dikkat edilmesi gereken hastalıklara önem veriyor. Esansiyel Hipertansiyon, bu yıl, Dünya Sağlık Haftası için seçildi. Genel olarak, erişkin toplum nüfusunun yüzde 5-15'i arasında görülen bu hastalık, hem tanınması açısından hem de etkilerinin önemi bakımından dikkate değer.

Ülkemizde bu hastalıktan muzdarip yaklaşık olarak 2,5-3 milyon kişi var. Ancak bunların büyük bölümü, hastalıklarının farkında değillerdir. Ve esasen toplumsal hastalıkların önemli özelliği, hastaların bir kısmının hasta olduklarının farkında olmamalarıdır. Bu nedenle Esansiyon Hipertansiyon'a Dünya Sağlık Örgütü tarafından dikkat çekilmesi yerinde olmuştur. Çünkü hastalığın zamanında tanısı daha kolaydır ve büyük önem taşır.

— Bunun önemi nereden gelmektedir Sayın Atabek?

ATABEK: Önemi şurdadır. Öncelikle tanısı konmuş bu hastalığın derhal kontrol altına alınması olanaklıdır. Gerekli diyet yapılır, yaşam düzenlenir, böylece hastalığın gelişmesi düzenlenmiş olur. En büyük yararı da komplikasyon dediğimiz bazı sonuç hastalıklarının gerilletilmesidir.

— Esansiyel Hipertansiyon'un komplikasyonları konusunda bilgi verirmisiniz?

ATABEK: Tansiyon yüksekliği, damar çeperlerine damardan geçen kanın yaptığı basıncın çeşitli nedenlerle artmasıdır. Bunun damarlara kötü etkisi olmaktadır ve organizmanın önemli organlarına giden kanın azalışı ya da damarların yırtılıp bozulması nedeniyle doğan hastalıklar yaşamsal önem taşıyabilmektedir. Bunların başında beyin kanaması, myokard infarktüs gelir. Ayrıca böbreklerdeki damar bozukluklarının da bazı belirtileri olabilir. Tüm bunlardan uzak kalmanın yolu, Esansiyel Hipertansiyon'un kontrol altına alınmasıdır. Çünkü yukardaki hastalıklar ölüme yol açabileceği gibi, ölüme yol açmadığı zaman bazı sakatlıklar yaratabilir.

SORU: Esansiyel Hipertansiyon ne demektir?

ATABEK: Bu deyim, Hipertansiyon yapacak belirli bir neden bulunmadığı durumda kullanılır. Bazen böbrek hastalıkları, aortanın (atar damar) bazı hastalıkları, hormon bozuklukları Hipertansiyon nedenleridir. Bu durumda Esansiyel deyimi kullanılmaz. Ancak, bu nedenlerden hiç biri bulunmadığı zaman Esansiyel deyimini kullanırız.

Tansiyon yüksekliği üst sınırının 15'i alt sınırının 9'u geçtiği durumlar için söz konusudur. Dünya Sağlık Örgütü 16-9'un üstündeki rakamları Hipertansiyon olarak kabul etmektedir.

SORU— Hipertansiyonlu hastaların nelere dikkat etmesi gerekir?

ATABEK: Özellikle, sinir gerginliklerinden uzak kalmaya, sağlıklı beslenmeye, hareket etmeye, yemeklerdeki tuz miktarını çok azaltmaya, eğer varsa fazla kiloları atmaya, yoksa kilo almamaya dikkat etmeleri gerekir. Ayrıca Hipertansiyona karşı kullanılan ilaçları hastalar kendilerinden ve rastgele almamalı, hekim denetiminde bu ilaçları almalıdırlar.

SORU — Yaşam güçlüklerinin Hipertansiyon üzerinde etkisi var mı?

ATABEK: Özellikle sinir gerginliğinin, kalp yetersizliğinin, Stress dediğimiz durumların Hipertansiyon üzerinde ciddi ve önemli etkileri vardır. Bu bakımdan da, kişileri toplumda huzursuz yapan, güvensiz yapan, gergin yapan tüm nedenler ve bunların temeli olan sosyo - ekonomik yapının Esansiyel Hipertansiyonu yapıcı, artırıcı, sürdürücü etkileri vardır.

50 Ton Süt 150 Ton Yoğurt Satın Alınacaktır

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.

1 — KARABÜK'TE: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.
2 — İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 deki Mümessilliğimiz.
3 — ANKARA'DA: Kavaklıdere, Tunus Cad. No: 63 deki Mümessilliğimiz.

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 19 NİSAN 1978 ÇARŞAMBA günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.

(Basın 14222 — 238)

İstanbul Emniyet Sandığından Evrakı-Matbua Bastırılacaktır

Muhtelif cins 26 kalem evrakı-matbua bastırılacaktır. Bu işe girmek isteyenler 2.5.1978 tarihine kadar Emniyet Sandığı Donatım Müdürlüğüne müracaatla numuneleri havi dosyayı görebilirler.

Fiat tekliflerinin en geç 4. 5.1978 tarihi mesai bitimine kadar yukarıda yazılı Müdürlüğe teslim edilmesi gereklidir.

(Basın 14338 — 248)

Yeşilbağ Belediye Başkanlığından

Yeşilbağ belediyesine ait karakol binası inşaatı 2490 sayılı kanunun 31. ci maddesi gereğince kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. İşin keşif bedeli (269.270.84) liradır. Eksiltmesi Yeşilbağ belediye encümen salonunda 4/5/1978 Perşembe günü saat 15.30 da yapılacaktır.

EKSİLTMEYE GİREBİLMEK İÇİN:

14.710.— lira geçici teminatı. 1978 yılı vizeli Ticaret odası belgesini ibraz etmek. İşin keşif bedeli kadar bu tür iş yapdığını gösterir bitirme belgesini, ihaleden üç gün evvel yeterlik komisyonundan belge almaları gereklidir. Bu işe talip olanların hazırlayacakları evraklarının 4.5.1978 günü bir saat evvel hazırlayacakları evrakı müsbitelerini havi teklif mektubunu ihale komisyonu başkanlığına vermeleri gerekmektedir. İşin şartnamesi her gün mesai saatları dahilinde fen işleri müdürlüğünde görülebilir. Keyfiyet ilân olunur.

(Basın 14183 — 233)

televizyon

19.00 KAYBOLAN ADA
19.25 DAĞARCIK (İZLENMELİ)
20.00 HABERLER
20.45 MİNİK KONSER
20.50 KADINLARIMIZ
21.15 SAĞLIK OLSUN
22.00 HANEDANLARIN ÇÖKÜŞÜ (4. BÖLÜM)
22.45 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT 1

05.00 AÇILIŞ
07.30 HABERLER
10.01 ARKASI YARIN
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
14.32 Yurttan Sesler
15.01 Sizlerle Birlikte
17.02 Akşama Doğru
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
21.17 Şarkılar
23.00 HABERLER
01.00 KAPANIŞ

TRT 2

07.00 AÇILIŞ
09.30 Ses ve Saz Dünyamızdan
11.15 Öğleye Doğru
13.00 Konser Saati
16.30 Erkekler Topluluğu
17.00 Müzik Sohbetleri
19.00 Sizin İçin Seçtiklerimiz
24.00 Gece ve Müzik
01.00 KAPANIŞ

TRT 3

08.00 GÜN BAŞLIYOR
10.30 Turizm Deyince
11.40 Şarkılar
12.40 Şarkılar
13.00 HABERLER
13.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
16.20 ARKASI YARIN
19.00 HABERLER
20.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
21.15 Spor Gazetesi
23.30 HABERLER
23.55 KAPANIŞ

bulmaca

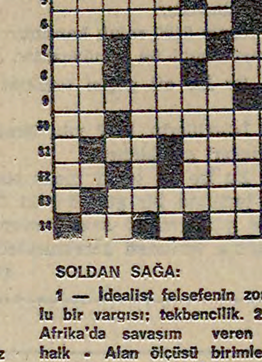

SOLDAN SAĞA:
1 — İdealist felsefenin zorunlu bir vargısı; tekbencilik. 2 — Afrika'da savaşım veren bir halk - Alan ölçüsü birimlerinden biri. 3 — TERSİ, doktor'un simgesi - İtalya'da bir kent. 4 — Dünya proletaryası ve ezilen halkların eşsiz önderi Lenin'in ilk iki adının baş harfleri - Litre'nin simgesi - Bir ünlem. 5 — TERSİ, bir kadın adı. 6 — Bir çeşit kemik hastalığıyla ilgili. 7 — Uluslararası trafikte Türkiye'nin simgesi - TERSİ, miktarca defa - Bir emir. 8 — Dünyanın uydusu - Kızgınlık ünlemi - Birinci. 9 — Gösteri (eski dilde). 10 — Yağlı kara - TERSİ, sermaye, kapital. 11 — Halkın varolan partilerden birini seçme aracı - TERSİ, gri tonu olmayan siyah-beyaz fotoğraf. 12 — Bir nota - Soda veya potasla silisli kumdan oluşmuş sert, saydam cisim. 13 — Göreceği gelmek. 14 — Belirti, im - TERSİ, işleme.

YUKARDAN AŞAĞI:
1 — Geçtiğimiz günlerde faşistlerce öldürülmek istenen yürekli, dürüst bilim adamımız. 2 — Yüksek profesör. 3 — TERSİ, vilayet - Emek vermeye değer şey - Has. 4 — Şilili faşist diktatör Pinochet'i başa geçirmek için para harcadığı kanıtlanmış çokuluslu tekel - Makineli tüfek. 5 — İşgücünden başka hiç birşeyi olmayan sınıf - TERSİ, bir organımız. 6 — Hiçbir kusuru bağışlamayan - TERSİ, bir edat - İşlerin ortaklaşa yapılması. 7 — Yama - Çıkış ihbarı alan işçiye günde 2 saat verilen izin. 8 — Afrika'da bir kurtuluş örgütü - TERSİ, Doğu Anadolu'da bir ünlem - TERSİ, and. 9 — TERSİ, biçim - TERSİ, kilolitre'nin simgesi - Bir hayvan TERSİ, ilkel bir silah.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:
1 — Hatıra. 2 — Epik - Koma 3 — Reha - Ateş. 4 — Arat - Lama. 5 — Kal - Haluk. 6 — Lt - Ra. 7 — İlİŞ - Tarih. 8 — tfaŞ - Kanl. 9 — Modül. 10 SWAPO - Ho. 11 — Nema - İş. 12 — Kinin - Tl. 13 — teS - Nizam. TMO - İma.

YUKARDAN AŞAĞI:
1 — Heraklitos - Ta . 2 — Aperatif - eK. 3 — Tihal - Şamanist. 4 — İkaT - Şopen. 5 — Hat - Domino. 6 — Akala - Akü - Ant. 7 — Total - raL - zİ. 8 — Memüzin Hitam. 9 — Başak - Hiroşima.

Tekirdağ Halk Eğitim Merkezi'nin köylerde yaptığı toplantılar ilgi görüyor

TEKİRDAĞ, (ABC)

Tekirdağ Halk Eğitim Merkezi Müdürü Ruşit Özdemir yanında, rehberlik öğretmeni Beşire Hamami ve diğer personel olduğu halde, köy köy dolaşarak eğitici filmler göstermektedirler.

Eğitici filmlerin yanısıra, rehberlik öğretmeni Beşire Hamami köy kadınlarıyla sohbet toplantıları düzenleyerek, özellikle aile sorunlarını tartışıyor ve köylü kadınlarımıza rehberlik ediyor. Bu tür toplantılarda biçki-dikiş ile ilgili konuların da ele alındığı açıklanmıştır.

URLA BELEDİYESİ'NDE HALKA DÖNÜK ÇALIŞMALAR YAPILIYOR

POLİTİKA, (ÖZEL)

Urla'nın ilk ilerici Belediye Başkanı Bülent Baratlı bazı kooperatif yöneticileri ile yaptığı toplantıda; Urla'nın yıllardır üstüste yığılan sorunlarının ele alındığını ve bir plan içinde çözümleneceğini bildirmiştir. Hukukçu ve kooperatifçi olan başkan, pirinç ve mercimek satışlarının belediyece yapıldığını, demir ve çimento için de aynı uygulamanın yapılacağını açıklamıştır.

Açıklamaya göre hayvan yemi satışlarının tarım kooperatifi aracılığı ile yapılarak fiyatların 145 liradan 100 liraya inmesi sağlanmıştır. Urla halkını karaborsa ve yapay fiyat artışlarından korumak için bir tanzim-satış mağazası açılacaktır. Ulusal gelir kaybının önlenmesi için küçük oğlak kesimi önlenmiştir. Urla'nın elektrik, su ve kanalizasyon şebekeleri yeniden ele alınmıştır. Çocuk bahçeleri, parklar ve meydanlar düzenlenecektir. Kıyılarda halkın rahatça denize girmesi sağlanacaktır. Bu arada Ağustos ayında Urla Festivali düzenlenmesi de planlanmıştır.

14 NİSAN 1978 - CUMA

Kıpırdanan, örgütlenen köylüler

Mehmet Gürkan

"İstemlerimizin gerçekleşmesi saflarımızın sıklaşmasına bağlı,, diyor köylüler

«GENEL HEDEFLERİNİZ ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARINIZ TAMAM. ÖNÜNÜZDE BELİRLEDİĞİNİZ SOMUT TALEPLER VE İSTEMLER VAR MI?»

-2-

Marmara Köy-Der 1978'in ilk aylarında kurulmuş. Yani geçmişi ancak birkaç ayla ifade edilebiliyor. Buna rağmen üye sayısı şimdiden bini aşmış. Halen bir merkez şubesi var. O da Bursa'da. Yakın bir zaman içinde iki köyde şube açmayı düşünüyorlar. Şubelerin yaygınlaşmasının örgütlenmelerini kolaylaştıracağından söz ediyorlar. Şubelerin tamamının köylülerden oluşması tek hedefleri. Zaten Merkez Yönetim Kurulu'nun da bir iki kişi dışında köylülerden oluştuğunu söylüyorlar. O bir iki kişi ise köy kökenli imiş.

Yol uzun, seyir güzel, sohbet tatlı. Hele yeni şeyler öğrenmek ve artık köylünün de sorunlarına sahip çıktığını, örgütlenmenin gücüne inandığını sezinlemek en güzeli.

KELES'E VARIYORUZ DERKEN...

Derken Keles'e varıyoruz. Keles dağların ortasında küçük bir ilçe. Köy irisi. Keles'den sonra ilk uğrak yerimiz olan Alpagut Köyü'ne kadar epeyce yolumuz var. Güneş dağların aradına devrilmiş. İlçeyi loş karanlıkla birlikte hafif bir serinlik kaplamış. Alpagut'a geç kalmamıza rağmen Keles'de biraz dinlenmeyi kararlaştırıyoruz. Otomobilimizi ilçenin meydanına, caminin önüne çekip, iniyoruz.

Demiştik ya yol uzun sohbet tatlı. Keles'den çıktıktan sonra da sohbet sürüyor.

★ «BİZ KÖYLÜLER DERNEĞİ OLARAK ŞUNU SÖYLÜYORUZ: YOKSUL ORMAN KÖYLÜSÜNÜN YAŞAMINI DEVAM ETTİREBİLMESİ İÇİN, HAM MADDESİ ORMAN ÜRÜNLERİNE DAYANAN FABRİKALAR VE İŞLETMELER ŞEHİRLERİN GÖBEĞİNDE DEĞİL ORMAN KÖYLÜSÜNÜN YAŞADIĞI DAĞIN İÇİNE KURULMALIDIR»

Ben sormaktan, dernek yöneticisi arkadaşlar da anlatmaktan bıkmıyor. Genel Sekretere soruyorum: «Genel hedefleriniz, örgütlenme çalışmalarınız tamam. Önünüzde belirlediğiniz somut talepler ve istemler var mı?»

«Söyliyeyim arkadaş...

Buraların, özellikle Keles'in köyleri, ormanların içinde kurulmuştur. Orman köyleridir yani. Köylü yoksuldur. Amacımız bu köylünün hayat seviyesini ve yaşama şartlarını daha ileriye götürmektir. Özellikle Keles ve çevresi köyler için istemlerimiz ve önümüzde mücadele edeceğimiz somut hedefler var. Örneğin, Biz köylüler derneği olarak şunu söylüyoruz. Yoksul orman köylüsünün yaşamını devam ettirebilmesi için, hammaddesi orman ürünlerine dayanan fabrikalar ve işletmeler, şehirlerin göbeğinde değil, orman köylüsünün yaşadığı dağın içine kurulmalıdır. Bu gerçekçi bir hedef olarak, uzun vadeli çalışmamızla sonucu bağlayabileceğimiz bir hedef olarak önümüzde duruyor.

Bunun dışında üzerinde önemle durduğumuz ve hedeflerimizden biri üretim, tüketim ve pazarlama kooperatiflerinin oluşturulmasıdır. Köylüye bugün tarımda kullandığı gübre, yem gibi birçok girdi iki misli pahalıya mal olmaktadır. Bunun dışında yine köylü tarafından üretilen birçok ürün pazara götürüldüğünde, aralarında bir leşmiş bir tüccarlar grubu ile karşılaşmaktadır. Bu tüccarlar grubu üreticinin malını ucuza kapatmaktadır. Bunu önleyebilmek ve köylünün ürününü değerlendirmesini sağlamak amacıyla üretim ve tüketim kooperatifleri oluşturacağız.

Diğer bir sorunumuz ise tarım kredileridir. Bu krediler partiler aracılığı ile bazı çıkar çevrelerine yedirilmekte, bir çok banka müdürü, kredilerdeki aracılıkları vasıtası ile zengin olmaktadır. Bunlar önümüzde duran ve Marmara Bölgesindeki yüzbinlerce köylüyü ilgilendiren genel sorunlar. Bunun dışında özel sorunlar da var. Yerel sorunlar. Bunları çözümlemekte hedeflerimiz arasında da yer alıyor.»

HAM HAYALLE İŞİMİZ YOK BİZİM

Burada söze Münir Derçin giriyor.

«Bak arkadaş» diyor.

«Bizim istemlerimiz açık. Bu istemlerin gerçekleşmesi ise safların sıklaşmasına bağlı. Biz şimdiki gücümüzü biliyoruz. Gelecekteki gücümüzü de kestirebiliyoruz. Ona göre davranıyoruz. Ham hayalle bizim işimiz yok.»

Güneş iyiden iyiye kayboluyor. Ancak hava henüz kararmadı. Yalçın ve gururlu hali ile Uludağ epeyce arkalarda kalmışa benziyor. Yolun sürekli iniş olması Uludağ'ı çevreleyen dağ sinsilesinden epeyce uzaklaştığımızın bir başka kanıtı. Arabayı kullanan arkadaşımızın bizi hava kararmadan köye götürme endişesi giderek hızlanmasına bu ise bozuk yolda, rastladığı çukur ya da tümsekler nedeniyle otomobilin sık sık havalanmasına neden oluyor.

Biz şehir çocuğuyuz ya!. Bu köy yolculuğunun beni oldukça heyecanlandırdığını söylemeye gerek yok.

Üniversiteye ilk girdiğim yıllarda sınıf arkadaşlarımız la bir tiyatro oluşturmuştuk. Amacımız Anadolu'nun çeşitli köylerinde temsiller vermekti. Bu arada da köye bilinç taşımış olacağımızı düşünüyorduk. Çalışmalarımızı tamamladık ve bir otobüs tutarak yola çıktık. Turne boyunca 15 arkadaş, Zonguldak'tan başlayarak, Sinop, Çorum, Çankırı ve Kastamonu gibi bir çok ilin ilçe ve köylerinde temsiller vermiştik. Bir ay boyunca devam eden bu turnenin bir gününü hiç unutmam. Hangi ilin hangi ilçesi ya da köyüydü pek hatırlamıyorum. Temsilden önce köy kahvesine gitmiştik. Arkadaşlarla çaylarımızı söyledik. Umut ve beklentimiz köylülerin bizim hal hatırımızı soracakları ve sohbet edeceğimiz şeklindeydi. Ama böyle olmadı. Bizi uzaktan, suskun süzdüler, bir kısmı da hiç içeriye girmeden yüzlerini pencereye dayıyarak bizi seyretti. Gözlerinden ne bir merak, ne bir sempati, ne de bir kuşku okunuyordu. Sadece seyrediyorlardı. Hepsi o kadar. Sonra teker teker dağılıp gittiler.

Bunu düşünürken, bir an için Alpagut köyünde de böyle bir görüntü ile karşılaşmaktan kuşkuya kapıldım. Ama daha sonra dağıldı kuşkum.

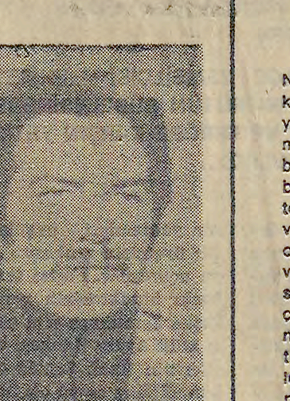

MARMARA KÖY - DER GENEL SEKRETERİ NEBİ AKÇAM

YARIN
ALPAGUT KÖYÜ 60 HANE

BİR EKMEK BİR Politika

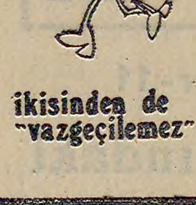

ikisinden de "vazgeçilemez"

TARİŞ iplik fabrikası dosyası — FAŞİSTLERİN AT OYNATTIĞI TARİŞ

Süleyman Coşkun

Aydın Tanyel için DGM'de açılan dava örtbas ediliyor

-3-

«Ben aslen Karslıyım. Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsünde okurken birara boykot olmuştu, çalışmaya ihtiyacım vardı. İş arıyordum. Bu maksatla okul hocamız Turgut Öcal'a başvurdum. Bana bir kart verdi, ben bu kartı İzmir'de Çankaya MHP ilçe teşkilâtı ikinci başkanı Sertif Kaya'ya verdim. Bu kişi zaten benim hemşerim olur. Bana (yarın gel sana bir kart vereyim TARİŞ İplik Fabrikasına girersin) dedi. Ayrıca mecburen Ülkücü İşçiler Derneğine kaydoldum. Ertesi günü tekrar Ülkücü İşçiler Derneğine gittim. O tarihte dernek başkanı olan Malatyalı Fuat isminde bir komando bana TARİŞ İplik Fabrikası için bir kart verdi. Bu kartı ben 29.12.1975 günü Fabrikada işçi alımlarıyla ilgili Efendi Celâl'e verdim. Kartta (bu gönderdiğim arkadaş ülküdaşımızdır, aynı zamanda hemşerimdir, işte çalışmak istiyor, arkadaşım için gereken ilgiyi göstereceğinize eminim. Selamlar. Sertif Kaya - Malatyalı Fuat» ibareleri vardı. Ve ben 30.12.1975 tarihinde işe başladım.

Fabrikada çalıştığım süre zarfında beni komando yapmak istediler. Zorunlu olarak dernek toplantılarına götürdüler. Fakat bütün bu zorlamalara rağmen ben onlara uymak istemiyordum. Çünkü amacım çalışıp ekmek paramı çıkarmaktı. Hatta beni birkaç defa dövdüler, fabrikadan zorla istifa etmemi istediler. Fakat ben yine de istifa etmedim. 15.12.1976 sabahı saat 7'de fabrikaya geldiğimde kapıdaki bekçiler (burada bekle senin çıkışın yapıldı) dediler. Çıkışımın verilmesinin sebebi onların görüşlerine katılmamam. Onlara uymamam ve yaptıklarını tasvip etmememdir.

Çalışmaya başladığım günden beri fabrikada büyük bir keşmekeşlik vardı. Kendilerine komando denilen işçiler hiç çalışmıyorlardı. Yaptıkları şey işçileri baskı altında tutmak ve bu yolla MİSK sendikasını hakim kılmaktı. Zorla işçileri bu sendikaya ve Ülkü Ocaklarına kaydettiler. Bunların dediklerini yapmayan işçilerin işlerine son veriliyordu. Komando işçilere göre fabrikanın kuruluşundan beri çalışan işçiler komünist olarak nitelendiriliyordu. Onlarla konuşanlara iyi gözle bakılmıyordu. Bu manevi baskıların yanında kendi teşkilatları için işçilerden para almaktadırlar. Vermeyenler kötü gözle bakmaktadırlar. İşçinin kendi sorunlarıyla ilgilenmesine engel oluyorlar ve çalışma hürriyetini kısıtlıyorlar. Burada herkesin ağzında dolaşan bir söz var. O da (sendika oturunca bunlarla aynı düşüncede olmayanların işten atılacağı)dır.»

***

ESKİ İŞÇİLERE SALDIRI DÜZENLENİYOR

Başta da belirttiğimiz gibi, fabrika ilk kurulduğunda, yani en verimli döneminde işe alınan kalifiye işçilere sahipti. Sonradan alınanlar, bu yetenekli işçiler olduğu sürece kendilerini yeterince etkin göremiyorlar mıydı neydi, 10 Aralık 1975 tarihinde fabrika içinde, öğle yemeğinde, eski işçilere karşı silahlı saldırı düzenlediler; ve fabrikayı işgal ettiler. Bu olay nedeniyle Genel Müdür Yardımcısı Aydın Tanyel Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılandı. Ancak devir MC devriydi. Yargılayan mahkeme de Devlet Güvenlik Mahkemeleri... Dava örtbas edildi. Ama İzmir Emniyet Şube Müdürlerinden Vedat Alsoy'un Devlet Güvenlik Mahkemesine verdiği olayla ilgili rapor dosyalarda kaldı. Rapor aynen şöyleydi:

«Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına, İzmir İlgi: 19.11. 1975 gün ve Hz. 1975/162 sayılı emirleriniz.

10.12.1975 günü İzmir Büyük Çiğli TARİŞ İplik Fabrikasında çalışan işçiler arasında çıkan ve 16 kişinin yaralanmasıyla neticelenen olayla ilgili soruşturmayı yürüten savcılığınızca istenen hususlar aşağıda çıkartılmıştır:

a. 23.6.1970 tarihinde Genel Merkezi Yeniçeriler Caddesi Büyük Haydarefendi Sokak No: 30 Kat 3 Beyazıt - İstanbul'da kurulmuş bulunan MİSK (Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu) Genel Sekreteri Ömer Faruk Akıncı'nın tarihten bir müddet önce İlimiz Mimar Kemalettin Caddesi No: 124/2 sayılı adreste bulunan ve 30.4.1973 tarihinde Cemiyetler Kanununa göre kurulmuş olan Ülkücü İşçiler Derneği İzmir Şubesi eski Başkanı Mustafa Kol'a gönderdiği istihbar edilen bir yazıda, Mehmet Erdal adlı şahsa Konfederasyonun İzmir temsilciliğini kurması için yetki ve olanak lar verildiği; MİSK'in şubesinin İlimizde resmen kurulduğuna dair bir kaydına rastlanamamıştır. Ülkücü İşçiler Derneği Genel Merkezinin bulunduğu Mithatpaşa Caddesi No: 56/6 Ankara'dan ilimize gelen bu derneğin Teşkilatlandırma Sekreteri Mustafa Sami Barsan'ın çabaları sonucu 11.11.1975 tarihinde Maraş, Kırıkkale, Elazığ, Sivas, Amasya, Nevşehir, Afyon ve Uşak illerinden gelen Ülkücü işçileri TARİŞ Genel Müdür Muavini Aydın Tanyel'in aracılığıyla TARİŞ'in 100 bin iğlik iplik fabrikasına yerleştirmeye başladığı;

Kasım 1975 ayından beri devam eden bu çalışmalardan sonra fabrikada 250-300 kadar ülkücü işçinin bulunduğu karşıt sendikalara mensup işçilerce söylendiği;

Ülkücü İşçileri TARİŞ'in İplik Fabrikasına yerleştirerek ülkücüleri güçlü bir duruma getirmek çabasında olan Mustafa Sami Barsan'ın aynı zamanda yukarıda belirttiğimiz illerden gelen bu işçilerden İbrahim Yılmaz (S. Ahmet oğlu, Niğde Aksaray, 1954 doğumlu). Adem Doğan (Bekir oğlu, Kırıkkale 1951 doğumlu), Rabia Şengüden (Ahmet Cihan, Dikili Sultaniye Mahallesi 1953 doğumlu), Efendi Ceran (Rafet oğlu, Nevşehir Kozaklı 1953 doğumlu) 6.12.1975 tarihinde fakir halk ve işçi kesiminin yoğun bulunduğu Çay Mahallesi 2109 sokak No: 90/10 adresinde (Çay Mahallesi Erenler Ülkücü İşçiler Derneği)ni kurmuşlardır. Olaylardan beş gün önce yani 6.12.1975 tarihinde kurulan MİSK'in İzmir'deki nüvesini teşkil ettiği (Dernek kurucularından olan Adem Doğan halen tutuklu bulunmaktadır) istihbar edilmiştir.

YARIN
TARİŞ'TE KIYIM VE VAHŞET BAŞLIYOR

Tutsak kaynaklar ülkesi TÜRKİYE

HAZIRLAYAN: MEHMET ERHAN ÜNAL

-6-

Enerji Bakanı Sayın Baykal'a birinci mektup

Milli Birlik Komitesinin «sosyal yönü olan» bir petrol yasası hazırlamak üzere hükümete talimat verdiğinin açıklanmasından bir kaç gün sonra rahmetli Cemal Gürsel radyonun başına koşuyor ve halka «petrol müjdesi» veren konuşmasını yapıyordu. Cemal Gürsel'i radyonun başına koşturan olay petrol yasası müjdesi değildi elbette. Hükümetin bir petrol yasası hazırlığı içinde olduğunu öğrenen yabancı petrol tekelleri buna engel olmak için Adana civarında Türkiye'yi en az yüz yıl idare edecek zenginlikte bir petrol damarının bulunduğunu Gürsel'e duyurmuşlar ve onu devlet radyosuna koşturarak «petrol müjdesi»ni verdirmişlerdi.

Komedi bununla da bitmiyordu, Gürsel'in radyo mesajından bir süre sonra 1961'in sonbaharında Diyarbakır Valisi Niyazi Akı Milli Birlik Komitesi üyelerine emperyalist tekellerin ikinci sahte müjdesini ulaştırıyordu: Diyarbakır'da yabancı şirketler petrol bulmuşlar ve hatta kuyudan bir çınar ağacı kalınlığında petrol fışkırıyordu. Fışkırsa da fışkırmasa da önemli olan fışkırık değil petrol yasasının çıkmasıydı. Ama, böyle olmamış ve bu haberler «yabancılar nasıl olsa buluyorlar» düşüncesini beslemiş, yada kimilerinin işine gelen bu düşüncelerle petrol yasası «kadük» edilmişti.

ENERJİ BAKANI SAYIN BAYKAL'A BİRİNCİ MEKTUP

Milli Birlikçilere oynanan bu oyun şu gerçeği beslemekteydi: Aslında yabancı petrol şirketleri bir yerde keşifte bulundukları zaman bunu gizlemiyorlar ve bir müjde olarak bütün yurda yaymakta yarar görüyorlardı. Ama ne oluyorsa bu keşfin test işlemi sırasında oluyordu. Şirketler petrol rezervi bulduklarını mart kedileri gibi haykırıyorlar, millete duyuruyorlar ve üzerlerindeki kuşkuları geçici de olsa siliyorlardı.

Oysa asıl komedi bundan sonra başlıyordu. Bu şirketler buldukları petrol üzerinde test yapacaklarını bildiriyorlar ve... sonrası yılan hikayesine dönüşüyordu. Ne bir açıklama yapıyorlar, ne de devlet bunun üzerine gidebiliyordu. Ne acıdır ki «petrol bulduk» diyerek devlet başkanlarını radyo başına koşturan bu şirketlere «hani nerede, ne oldu, test sonucu nasıl» diye bir hesap sorulabiliyordu. Bi ağ gibi devletin etrafını saran bu tekeller sorumsuzca kimseye hesap verme durumunu hissetmiyorlarsa haklıydılar. Petrol yasası ile pekmez ağızlarına bulaşmıştı bir kere.

Ama pekmeze ağzı bulaşanlar yalnızca tekeller değildi kuşkusuz. Türkiye gibi geliştiğini sanan, hazinesi iflas durumunda olan ülkelerde maaşların düşük olması ve «gemisini kurtaran kaptan» felsefesinin yaygınlığı yüksek devlet görevlilerinin rüşvetle kolayca satın alınabilecekleri bir ortam yaratmaktadır. Böylece pekmezin ucundan lokma bananların da olduğunu düşünmemek büyük bir saflık değil miydi?

CHP ağırlıklı hükümetin Enerji Bakanı sayın Deniz Baykal boraks'ı devletleştireceklerini söylerken, acaba kaynaklandığı düşüncenin kökeninde öteki madenlerimize düşen pay ne kadardı?

Şimdilik geçelim...

Yazımızın petrol ile ilgili bölümünde çok az yer verdiğimiz; ancak icraatınızla ilgili olması nedeniyle önemi son derece yüksek olan bir «KONSORSİYUM» olayı ve gerçeği var ülkemizde. Bu gerçek, yatırımlarımızın üzerinde akbaba gibi tünemiş tünemektedir. Ulusal yararlarımız açısından yapılacak her türlü yatırımlar bu konsorsiyumun onayından geçtiğine göre, daha doğrusu borçlu olduğumuz ülkeleri ilgilendiren ve onların çıkarlarına ters düşen projeler bu konsorsiyumun kalem oynatmasına bağlı olduğuna göre yapılacak devletleştirme işleminde şu güçlük ortaya çıkıyor: Devletleştirilen madenin üretim alanında etkin kullanılımı için önemli ve büyük giderli projeleri gerektirdiğinde, bu konsorsiyum engelini nasıl ve ne şekilde hatta «ödünsüz, diyetsiz» aşacaksınız?

Şimdilik geçelim...

Boraksın devletleştirilmesi konusundaki açıklamalarınız, öteki madenlere hiç mi yansımayacak, ya da «devletleştirme» olayı petrol alanında yukarıda anlattığımız tekellerin olanca şaklabanlıkları ve olanca sömürülerine açık sosyal demokrasinin şimdilik büyüleyici yöntemleriyle biraz kapalı geçiştirilecek midir?

Şimdilik geçelim ve siz sayın Deniz Baykal'ın sözüyle «Borak'sı devletleştireceğiz» iyi niyet haberiyle incelememizi Boraks konusunda sürdürelim...

YARIN
İKİ ŞAŞI YOLDA KARŞILAŞSA NE OLUR

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-20-

Duran'ın başı yavaşça buyana döndü:

«Ekmiş işte,» dedi, «nasıl ekecek, ekmiş!»

«Nasıl ekermiş canım bizim malımızı?»

«Daha benim de tam bir haberim yok. Şimdiye kadar odadaydım. Kimin ne dediği bellisiz. Herkes ayrı bir akıl veriyor. Yarın İmrohor Ağa gidip kendisinden neyin ne olduğunu öğreniverecek bakalım...»

«Sen bilmiyor musun daha neyin nesiymiş?»

«Benim kendime dediğime göre, yeri satınaldım, diyecek. Bir senet uydurmuş olmalı.»

Kadın, tekme tokatlardan sızlayan yerlerini, yanıktan cıvlamış, kızılı çıkmış, salça sürülmüş, sarılmış yerlerini, yumak yumak dökülen saçlarını bir an unutup yerinden sıçradı. Ama kalkamadı. Doğrulamadı bile:

«Vay başımıza gelenler, o herifi çok cambaz deller. Ekmekçinin işini bitirdi, Kara Ahmed'in Halil'in işini de bitirdi, Kahveci Aptulla'nın kafasına vurdu öldürdü, şimdi sıra gele gele bize mi geldi? Vay başımıza gelenler! O adamı hiç iyi anlatmazlar. Şimdi sıra bize mi geldi?»

Duran yatağın ucuna ilişti, büyük bir karamsarlıkla:

«Zahar öyledir,» diye mırıldandı.

«Nereden bulmuş da seçmiş bizi? Nasıl aklına geldik ki? Vay başımıza gelenler...»

Duran:

«Başımıza gelenler ki hem...»

Her çeşit ihtimaller üzerinde durmağa çalıştılar beceremediler. Hangi ihtimali düşündülerse o ihtimalden korktular. Çünkü Sahtekâr Ahmet bilinen adamdı. Eğer onlara uylamışsa iş köyüydü.

Dışarda horozlar kıyameti koparıyor, şafağın kırağı düşmüş gözü hafiften ağarırken hâlâ düşünüyor konuşuyorlardı. Ayşadudu:

«Sabah oluyor, ben uyuyamadım, ya sen bari azıcık uyusan,» diye kocasına yumuşak masum söylendi.

Kocası:

«Canımın acısından uyku durak yok gözümde, sen uyu,» dedi.

Ayşadudu kendiliğinden kaynamış göz yaşlarını yenine siliyordu:

«Nasıl uyunur bu can acısıyla? Nasıl uyunur bu yaralarla? Her tarafım yanık, yara ulgun...»

Duran derin derin içini çekip:

«Allah vere de bize uylamasa.»

Ayşadudu tekrarladı:

«Allah vere de bize uylamasa. Cambazlığını gitse kime yaparsa yapsa da bize uylamasa.»

Ala bir güneş önce kayaları yaldızladı. Sonra yavaş yavaş köyün üstüne indi.

Hiç uyumadılar...

İmrohor, Sahtekâr Ahmed'i aşağı kahvenin önünde görünce yanına yanaştı. Kurnaz bir gülümsemeyle:

«Şöyle biraz ayaklayalım Ahmet,» dedi, koluna girdi. Dereköprüsü tarafına ayakladılar. İmrohor'un tutumu, konuya usulü kaidesiyle ikna eder bir şekilde gireceğe benziyordu. Netekim:

«Şeyi soracaktım Ahmet,» diye girdi.

«Neyi soracaktın?» dedi Ahmet.

İmrohor:

«Şu Duran'ın tarla satma meselesini.»

Ahmet ağırladı:

«Sattı, ne var? Ben de aldım.»

(DEVAM EDECEK)